The First Telugu Bi-weekly in Andhra Desa The only Telugu Newspaper
for H. E. H The Nizam's Dominions

గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపబడును.

హైదరాబాదు, (దక్కన్.)

సం॥ చందా రూ ౭-౦-౦
అర్ధ " " ౩-౧౨-౦
విడి ప్రతిక ౦-౧-౪

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD, (Dn.) WEDNESTDAY 21-6-33

ఒకవారము తరువాత ప్రాతప్రతికకోరినచొ వెలకు పరిమితి లేదు.

02671

సంపుటము ౭ { శా. శ. ౧౮౫౫ శ్రీముఖనామసం॥ జ్యేష్ఠ బ॥౧౪ బుధవారము ౧౬-౯-౧౩౪౨ ఫ॥ { సంచిక ౧౪

మాతృభూమికి జీవితము నర్పింపుడు

లక్ష్మీ దేవదాసులకు మహాత్ముని ఆశీర్వచనము

[illegible] దాసుల వివాహమును గూర్చి ఈక్రిందివ్రాసిన [illegible] నెల ౧౬ వ తేది సంధ్యాకాలము పత్రికలకు [illegible] చేసె —

గాంధిమహాత్ముని కడగొట్టు కొడుకగు దేవదాసుగాంధిగారికి సి. రాజగోపాలాచారిగారి కూతురగు శ్రీమతి లక్ష్మితో వివాహము ఈనెల ౧౬ వ తేదిన [illegible] [illegible] జరిగెను. [illegible] ఈ వివాహము జరుగుటకు [illegible] [illegible] ఉపవాసము [illegible] [illegible] ఈ వివాహము ఎప్పుడు జరుగవల [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఈ ఉత్సవము [illegible] [illegible] [illegible] మహాత్ముడు స్పష్టముగ [illegible] [illegible] [illegible] మిత్రులకు [illegible] [illegible] నగరములోనుండు [illegible] [illegible] మిత్రులకు [illegible] వివాహమును చూచి దంపతులనాశీర్వదించుటకై ప్రార్థనాహ్వానము లంపబడెను. వారైనను [illegible] కట్నములను గాని బహుమతులను గాని [illegible] [illegible].

[illegible] సంస్కృతశాస్త్రకాలను ప్రధానుడగు లక్ష్మణశాస్త్రి జోషిగారి పౌరోహిత్యమునందు వివాహ [illegible] [illegible] ముహూర్తము ౯ గం. [illegible] జరుగవలసియుండెను. [illegible] [illegible] [illegible] వివాహము [illegible] లగ్నమునను జరిగెను. [illegible] [illegible] [illegible] సప్తపది [illegible] [illegible] [illegible] ౫ గం. [illegible] గాంధిమహాత్మునికి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

బలహీనతను తోడుగా [illegible] వారివారికి [illegible] వారికి [illegible] [illegible] [illegible] నిమిష ములు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] లక్ష్మికి [illegible] ఆశీర్వచనము హిందీలో ఉండెను. [illegible] [illegible].

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మీకిరువురకు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మెలగుటకు యత్నించెదరుగాక.

దేవదాసూ, నేను నీ వలన [illegible] [illegible] నీ [illegible]. నీవు దానిని [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible], ఈ వివాహవిషయమున [illegible] ఆక్షేపణలన్నియు తొలగి పోవునని నేను స్పష్టముగా చెప్పుచున్నాను. నాకు వివేచింపగల వయస్సు వచ్చినప్పటికి నేను ధర్మము దాని అర్థమును గ్రహించి నాకు సాధ్యమైనంతవరకు తదనుసారముగ వర్తింప యత్నించుచున్నాను. ఈ వివాహమును జరుపుటలో ధర్మవిరుద్ధమైన దేదిగాని చేయబడినదని నేను తలచ [illegible]. [illegible] జరిగియుండిన పక్షమున మీకు నా ఆశీర్వచనము లభించియుండదు; నేను ఈ ఉత్సవమునుకూడ చూచియుండను. నీవుపెద్ద భారమును నీతలపై బెట్టుకొనుచున్నావు; నీకుపట్టినగొప్ప భాగ్యమునకు సమానమగు భారమది. పవిత్రవ్రతయుక్తురాలగు భార్యనేపతి [illegible] ఈవివాహము జరుగునని ఎవరనుకొనియుండెడి?

లక్ష్మణశాస్త్రి జోషివంటి గొప్పపండితుడును అకళంక వర్తనుడును పౌరోహిత్యమునకు దొరకునని ఎవరుతలచియుండెడి? [illegible] [illegible] [illegible] మనవీలును బట్టి ఆశ్రమములో జరుగవలసినది. ఇప్పటివరకు జరుగుటకు నా ఉపవాసమే కారణము. నా ఉపవాసము నీను [illegible] [illegible] [illegible] మీయిరువురకొరకును కల్పింపబడినది. [illegible] [illegible] [illegible] పవిత్రముగ [illegible] గాక. దానిని [illegible] [illegible] మీరు ప్రతిజ్ఞార్థముకొరకు [illegible] పూనెదరుగాక. ధర్మమనగా మీకు తెలియునా? సత్యమే ధర్మము, [illegible] [illegible] [illegible], అని మియిర్వురు [illegible]. ఈ సందర్భమున పలువురు మిత్రులును [illegible] [illegible] మిమ్ముల నాశీర్వదింప గల్గుట నీకు ఎంతగొప్ప అదృష్టము! ఈ ఆశీర్వచనములకు అనుగుణులగు దురుగాక! నేను నీవు రాజగోపాలాచారికి ప్రాణ తుల్యమగు రత్నమును గ్రహించినావు. ఆరత్నమునకు నీవు అర్హుడవగుదువుగాక! దానిని రక్షింతువుగాక! లక్ష్మి నిజముగా లక్ష్మియే. శ్రేష్ఠమై మనోహరమైన దానికంతయు అధిదేవతయగు లక్ష్మిని కాపాడుకొనునట్లు నీవీ లక్ష్మిని కాపాడు కొందువుగాక! మీరు చిరాయువులై ధర్మపథమును వీడకుందురుగాక! మీరు ధర్మముకొరకు జీవింపుచు సమయమువచ్చినప్పుడు ధర్మార్థమై మీ జీవితములను ధైర్యముతో నర్పింతురుగాక! ఇది మొదలుకొనిగూడ మీరు మీ జీవి

తమును దేశసేవకు వినియోగింతురుగాక! అశాశ్వతములైన ఐహికసౌఖ్యములు మిమ్ములను ఆకర్షింపకుండుగాక యని నా ఆశీర్వాదము, నా అత్యభీష్టమును కోరిక! దేవదాసూ, రాజాజీని నీవెల్లప్పుడును గౌరవముతో జూచుచుంటివి, ఇప్పటినుండి వారిని నన్నెట్లు భక్తిశ్రద్ధలతో జూచుచున్నావో అదేవిధముగ జూడుము.

"లక్ష్మీ, నిను నేను విశేషముగ జెప్పబని లేదు. దేవదాసు నిరుతగిన భర్తయని యెంచుకొన గలవని నా నమ్మకము. నిన్ను నేను చూచి ఎన్ని వదిమూడులు, నీకేను నాకేమియు తెలిసితివని నాకు తోచినది. క్రమాభివృద్ధి చెందుచున్న రాజాజీ యొక్కయు నాయొక్కయు మైత్రి నీ వివాహము వల్ల దృఢమగుగాక. ఈ వివాహము జరుగుచున్న శుభసమయమును గూర్చి నేను ఎక్కువ జెప్పబనిలేదు. ఇదియొక పవిత్రకార్యము. మీరు మీ ధర్మమును యిప్పటికంటె చక్కగా నిర్వహించుటకు ఈ వివాహము సాధనమగుగాక! ఈ పెండ్లి ధర్మమున కనుకూలముగ నున్నదనియు, మీరిద్దరు మా అనుమతిని ఆశీర్వాదములను పొందుటకై చేసిన పవిత్ర తపస్సాఫల్యమనియు నాకు తెలియకుండిన దో దీనితో నేనే సంబంధము పెట్టుకొనియుండను. ఈ కొద్దిమాటలు చెప్పుటకే నాకు చాలకష్టమైనది. అయ్యిను మిమ్ములనాశీర్వదించుటయు, మీరు మీరు వేసికొనుచున్న భారముగ గూర్చి హెచ్చరించుటయు నావిధియని తలచితిని. భగవంతుడు మిమ్ములను రక్షించుగాక! భగవత్కృపయే మిమ్ములను రక్షింపగలదు. ఎందువల్లనగా ఒక్క భగవంతునియందే తల్లియు, తండ్రియు, మిత్రుడును, అంతయు కలసియున్నది. మీ జీవితమును మీరు మాతృభూమి సేవకొరకును, ఆవిధముగ మానవసేవకొరకును మీ జీవితము నర్పించెదరుగాక! మీరిద్దరు ఎల్లప్పుడును వినయముగలవారై భగవంతుని కలడను భయముతో మెలగెదరుగాక!"

అండమాను ఖైదీల కష్టములు

౮ మంది నెత్తురు కక్కుచుండుట

ప్రస్తుతము ఆహారమును మానిన అండమాను ఖైదీలలో ౮ మంది యొక్క స్థితి చాలా అపాయముగా నున్నదని ఫ్రీప్రెస్సు తెలుపుచున్నది. సనికులయొక్క, ముఖ్యముగా పఠానులయొక్క సాయముతో బలవంతముగా ఆహారమును కూరుచుండుటచే ఈ ౮ మంది ఖైదీలు నెత్తురు క్రక్కుచున్నారని వారినుండి వారి బంధుమిత్రులకు వచ్చిన జాబులవలన తెలియుచున్నదట. నవరంజనదాసగుప్త, సతీశప్రకాశ, సుధాంశు దాసగుప్త, నిశాకాంత రాయ్ చౌదరి, నారాయణరాయ్, డాక్టర్ భూపాల్ బోసు, వెంకటేశ్వరదత్త, సుశీలదాసగుప్త, వీరు ఆ ఎనిమిదిమంది.

ఇదివరకు మోహిత్ మోహనమైత్రుని మరణమును చెప్పు ప్రకటనలో ప్రభుత్వమువారు అప్పటికి ౩౯ మంది ఖైదీలు నిరాహార దీక్షయందుండిరని తెలిపిరి. అయితే ఖైదీలనుండి తెలియువార్తలను బట్టి చూచినచో యిపుడు ౨౦౦ మంది ఖైదీలు నిరాహారదీక్షయందున్నారని తెలియుచున్నట్లు ఫ్రీప్రెస్సు తెలుపుచున్నది.

ఎందుకు అండమాను ఖైదీలు ఈపట్టు పట్టినారో అది యు కొంత తెలుపబడినది. ఇండియాలో వారు ఖైదీలుగా నున్నప్పుడు అనుభవించిన కొన్ని సౌకర్యములు అండమాను కారాగారములలో వారికిప్పుడు నిరాకరింపబడుచున్నవట. ౩ వ భాగముగానుండు ఖైదీలకు ఇచ్చు ఆహారము ఏమాత్రము మంచిది కాదు. ఇండియాలో నున్నప్పుడు వారిలో చదివినవారికి వ్రాయుటకును చదువుటకును కావలసినాట దీపములు ఉండునవి. కాని అండమాను కారాగారములలో ౩ వ భాగమునందలి రాజకీయ ఖైదీలకు దీపపు సౌకర్యములు లేవట. ఇండియాలో సర్కారువారి గ్రంథాలయమునుండి "సంజీవని", "ఇంగ్లీష్మన్", "స్టేట్స్మన్" (సముద్రపు ప్రచురణములు) అను పత్రికలను యిచ్చుచు అండమానులలో ఈయకుంటలేరు. [illegible] ... వైద్యసౌకర్యముల విషయమున చాల [illegible] తో నున్నారనియు, దబాబ్బా [illegible] ... ఖైదీలు కోపాతి పడుచున్నారు. ఇండియాలో నున్నవారికి జాబులు వ్రాయుటకు కావలసిన సామగ్రి [illegible] ... — [illegible] దలగువారికి ... ఖైదీలు నగరు తెప్పించుకొనవలెను. అండమానులు ... ఈ సౌకర్యములను కూడ ... ఉపాసనలను గూర్చి యిండియా ప్రభుత్వమునకు పెట్టుకొన్న దరఖాస్తులను ప్రభుత్వము పైకి పంపలేదు.

కాంటనులో తాత్కాలికశాంతి

క్రొత్తమూర్కుండను నగరము లోబడిన మాట అసత్యము

ఇండియా ప్రభుత్వము యొక్క విదేశశాఖ యీ విధముగ ఒక ప్రకటన గావించుచున్నది —

౧౯౩౩ మే ౨౫ వ తేది కాంటనునుండి వచ్చినవార్త; మే ౧౯ నాడు విప్లవకారకుల నాయకులకు సంధి కుదిరినదనియు చైనీయులపైనను టంగనులపైనను యుద్ధము ప్రస్తుతము నిలిచినదనియు తెల్పుచున్నది. అయినను కాంటనులో స్థితిభాల సందిగ్ధముగా నున్నది. అక్కడనుండి చెమా అను తుకుప్కానాయకుడు వచ్చి అచట సేనానాయకుడుగ చేరెను. కిజ జానాయకుడను ఉష్ట్రవాలి జనరలుపదవిలో చేరెను. తయోయును యీమెనునుండి నగరమునకు బయటనున్న సేనతో చేరను. మాచాన్ట్సియాంగ్ అను తుంగను నాయకుడు తెమూరు యొక్క సేనలలో ఎక్కువభాగముతోడ క్రొత్త కాంటను నగరములో నున్నాడు. మాచాన్ట్సియాంగు చైనా యొక్క పనులను చేయుటకు తన [illegible] ప్రధానియగు సుధి నుస్తూ అనువతనిని, యూ [illegible] నియమించెను.

ఇదివరకు యార్కుండను క్రొత్తనగరము శత్రువులవశమయ్యెనని తెలుపబడిన వార్తలసత్యములు. అది లాంగుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడెను. అయితే ఆప్రయత్నములు తుంగను సేనలసహాయము రాగానే భంగము చేయబడెను; మరలయుద్ధ మారంభింపబడెను. కిజిలాసింబు మే ౧౮ వ తేది కాశోకాలు ౨౫౦ మంది చైనీయులను చంపెను.

అయినను కాశోకాలనుండి కాన్సుకుపోవు ప్రతిష్టిట సాలను భయముండదని తలచవచ్చును.

నిజాం రాష్ట్రీయమునకు క్రికెటు సంఘము

సికింద్రాబాదుకు

యం. సి. సి. జట్టు

ఇండియాలో క్రికెటు కంట్రోలు బోర్డుయొక్క కార్యదర్శియగు ఏ. యస్. డిమెల్లోగారు యిటీవల హైద్రాబాదునకు వచ్చి ప్రసిద్ధులగు ఆటగాళ్ళతో కలిసి క్రికెటుసమస్యలను కొన్ని ముఖ్యమైనవానిని మాట్లాడిరి. అందులో ౭ ౩౪ ౩ సాలో వు శీతకాలములో యం. సి. సి. జట్టు యొక్క సంచారము సందర్భము ... ఇండియాలో ప్రొఫెషనల్ బ్యాటింగు యిచ్చుట ... జనవరిలో యం సి సి సికింద్రాబాదునకు వచ్చుటకు ... నవాబ్ ... అను యిచ్చుటకు మాటలిచ్చిరి ... క్రికెటు ... ఒప్పుకొనిరి.

డిమెల్లోగారు సికింద్రాబాదులో ఆటస్థలమును పరిశీలించి స్థలము ... మొదలగు సూచనలను కొన్నింటిని చేసిరి. యం సి సి జట్టు నెగ్గుటకు మొదటి ... హైద్రాబాదు క్రికెటు జట్టు ... యత్నములు జరుగుచున్నవి ... వీరిద్దరు అందులో నుందురు. తక్కినవారు ఇండియాలో వివిధ స్థలముల నుండి గ్రహింపబడుదురు యం. సి. సి. సంచారమువల్ల మొయినుద్దౌలా గోల్డుకప్పు టూర్నమెంటు ఈసంవత్సరము జరుపబడుటకు తీర్మానించబడినది.

బ్రిటిషు ఇండియాలో అన్ని రాష్ట్రములయందును వలెనే నిజాం రాష్ట్రమునకు కూడ క్రికెటుసంఘము ఒకటి యేర్పడవలెనని కంట్రోలుబోర్డుతో కలసి ... విషయమును కూడ డిమెల్లోగారు ... పర్యటించబడెను ... యున్నట్లుగారు ... యున్న

ప్రసిద్ధిజెందిన డాక్టర్ వామన్ గోపాల్ వారివలన తయారుచేయబడిన

సరసపరిలా

మంచినెత్తురే దేహసౌఖ్యమునకు యొక్క నెత్తురు చెడిన నెత్తురైతే ప్రసిద్ధిజెందిన డాక్టర్ వామన్ గోపాల్ వారి సరసపరీలా వాడినచో చెడ్డనెత్తురును శుభ్రపరచుటయేకాక నెత్తురు వృద్ధినికలుగజేయును. పిచ్చి అను వ్యాధినల్ల రక్తము క్షీణవాయువుక్షీణ నాడు వచ్చినది జ్ఞాపకము లేకపోవుట మొదలగునవి వాటికన్నిటికిని మంత్రముపనిజేయును. ఇది చర్మమునందుండు అన్నివిధములైన చెడుపోగాడును తొలగించును మరియు చెడ్డనెత్తురువల్ల కలుగు బలహీనము ముఖము ఎప్పుడును నిద్రగాయుండుట తిన్నది చెయ్యి, కాలునుంట చేతులు కాళ్లు వాపు మొదలగునవియును గుణము చేయుచున్నది. మరియు ఉష్ణరోగములలో కలుగు కీళ్లనొప్పి ఉష్ణశ్వాసకోశము మొదలగునవియు స్వస్థము జేయును. తపాలవార్టి ప్రత్యేకము, వెల సీసా ౧ కి ౧-౪-౦

బలహీనతకు మరియు క్షయరోగముకొరకు డాక్టర్ గోవిందరావు కేశవరావుగారియొక్క బలమును వృద్ధిచేయుటకు ఇంద్రియము గట్టిపరచుటకును

ఫాస్ఫర్సు పిల్సు

... యున యౌవనమును, దీనివల్ల అన్నివిధముల దీర్ఘవ్యాధులు ధాతునష్టము పాండురోగము కొన్ని స్వప్నములలో ధాతునష్టము సంబంధమగు అపేధరోగములు నివారణ యగును. దీని ... మెదడునకు బలము తెలివి మరియు జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిజేయును.

వెల 24 గోలీలుగల సీసా ౧కి రు 1—0—0

పోస్టు ... ఏజెంటు కంపెని కేసిజెలి రోడు హైద్రాబాదు దక్కను

శాసనోల్లంఘనము మరియొక ఆరువారములు నిలిపివేయబడుట

మహాత్ముని ఆరోగ్యాభివృద్ధి తృప్తికరముగ లేకుండుట

లక్ష్మీదేవదాసుల పరిణయములో ఆశీర్వచనముచేయుటవల్ల మహాత్ముడుచాల అలసియుండెను. అందువలన వివాహదినముయొక్క మధ్యాహ్నము (జూను ౧౬ వ తేది) వారు పూర్తిగా విశ్రాంతి గైకొనిరి. తర్వాత వారు కొంచెము హాయిగానుండిరి. వారు ౧౫ వ తేది సాయంకాలము మొదలుకొని పాలను మాని పండ్లను తినుటకు ప్రారంభించిరి. అందువలన ౧౬ వ తేది ఉదయము వారిబరువు కొంచెము హెచ్చెను. ఆ రాత్రి ప్రార్థనానంతరము గాంధిగారితో కొద్దికాలము కాంగ్రేసు అధ్యక్షులగు యం. యస్. అనీగారు సంభాషించిరి. అయితే కాంగ్రేసు కర్తవ్య విషయమై మాట్లాడలేదు. కారణమేమనగా వైద్యులు మహాత్ముని పరీక్షించి రాజకీయచర్చలందు పాల్గొనుటకు వారి యోగ్యతను స్థిరపరుచువరకు అనీగారు గాంధిగారితో ఆవిషయమును ఎత్తదలచుకొనలేదు. ఎట్లోకష్టముమీద దేవదాసు పరిణయమునకు హాజరైన సరోజినీదేవి ఇంకను పడకను వదలలేకున్నది.

జూను ౧౭ వ తేది మధ్యాహ్నము డాక్టరు దేశ్ముఖు, డాక్టరు జల్బాను, డాక్టరు పటేలు, డాక్టరు ఎడుల్జీ, డాక్టరు భరుచా, డాక్టరు ఘుహ్వాలగార్లు కలిసిన ఒకవైద్యసంఘము గాంధిమహాత్ముని పరీక్షించెను. అనీ, మహాదేవదేశాయిగారితో కలిసి డాక్టర్లు అంతట ప్రక్కనుండి సరోజినీదేవి యుండు హోటల్కి పోయిరి. అక్కడ చాలకాలము ఆలోచించి మాట్లాడుకొని యీక్రింది ప్రకటన జేసిరి, „మేము నేడు గాంధిమహాత్ముని పరీక్షించితిమి. వారి ఆరోగ్యాభివృద్ధి ఉండవలసిన స్థితిలోలేదు. బరువు హెచ్చులెక్కకూడ మందముగా నున్నది. నెత్తుటి ఒత్తిడికూడ హెచ్చుచున్నది. కాబట్టి మరినాల్గు వారములకు తక్కువ లేకుండ వారి శరీరమునకును మనస్సునకును సంపూర్ణవిశ్రాంతి అవసరము. ఆకాలములో వారిని ప్రశ్నలతో బాధించకుండునట్లు వారి మిత్రులకును ప్రజలకును ప్రార్థన.”

డాక్టర్లతోకూడ సరోజిని నాయుడు, అనీ, సెట్ జమ్నాలాల్ బజాజు, దేవదాసుగాంధి, మహాదేవదేశాయిగార్లు ఉండిరి. డాక్టర్లు తమ అభిప్రాయము తెల్పిన వెంటనే అనీగారును, సెట్ బజాజును పర్ణకుటికి పోయిరి. కొంచెము సేపైన తర్వాత రాజగోపాలాచారిగారు వారితోకూడ

మహాత్మునితో సంభాషించిన పిమ్మట అనీగారీ క్రింది ప్రకటనచేసిరి. „గాంధిమహాత్ముని ప్రస్తుతపు ఆరోగ్యస్థితిని జూచియు, వైద్యసంఘమువారు ప్రకటనలో దెల్పిన వైద్యాభిప్రాయమును జూచియు, మరి ఆరువారములు అనగా జూలై ౩౧ వ తేదివరకు శాసనోల్లంఘనమును నేను ఇందుమూలముగ ఆపుచున్నాను.” మహాత్మునితో భాషించిన పిమ్మట అనీగారు రాజగోపాలాచారిగారు మొదలగు కాంగ్రేసు నాయకులతో సంభాషించి పైచెప్పిన ప్రకటనను చేసిరి.

అనీగారు ఒకవేళ కాంగ్రేసు కర్తవ్యమును నిశ్చయించుటకుగాను పూనాలో మరికొన్ని రోజులుండెదరు. అయితే పర్ణకుటినుండి వెలువడినప్పుడు వారు కాంగ్రెసునాయకుల నందరిని పిలిపించి సభచేయదలపలేదని చెప్పిరి.

డాక్టర్లు గాంధిగారికి పాల ఆహారము తగియుండలేదని తీర్మానించినారు. అందువలన చక్కెరపాకము పట్టిన పండ్లరసము, వెన్న గోధుమపచ్చరొట్టె, గట్టిపండ్లు యివి వాడవలెనని సలహానిచ్చినారు.

— —

హైదరాబాదు

హరిజన సేవకసమితి విరాళాలు

(గతసంచిక తరువాయి)

— —

శ్రీయుతరుక్మారెడ్డిగారు నందన		౪-౦-౦
,,	లక్ష్మారెడ్డిగారు నందన	౧-౦-౦
,,	భూమారెడ్డిగారు పటేలు ఘోంకేశ్వరము	౨-౦-౦
,,	లింగారెడ్డిగారు ఘోంకేశ్వరము	౧-౦-౦
,,	హనుమంతరెడ్డిగారు ఘోంకేశ్వరము	౧-౦-౦
,,	నారాయణరెడ్డిగారు చోటుపెల్లి	౨-౦-౦
,,	గోపాల్ రెడ్డిగారు చోటుపెల్లి	౨-౧-౦
,,	హనుమంతరెడ్డిగారు చోటుపెల్లి	౨-౦-౦
,,	కే వి నారసింహారెడ్డి గారుపటేలు లింగాపురం	౨-౦-౦
,,	అర్ మల్లారెడ్డిగారు లింగాపురం	౨-౦-౦
	అనంతకిషనరావుగారు దేశ్ముఖు	౧౨-౦-౦
,,	చెన్నారెడ్డిగారు రాజేశ్వరరావుపేట	౨-౦-౦
,,	వెంకన్నగారు మోతెముగునమస్తా లింగాపురము	౧-౦-౦
,,	వెంకటేశ్వరరావుగారు దేశముఖు పేరల్ల	౨-౦-౦
,,	రామారావుగారు చోటుపెల్లి	౧-౦-౦
,,	హనుమంతరెడ్డిగారు చోటుపెల్లి	౧-౦-౦
,,	నారాయణరెడ్డిగారు (మచ్చర్ల)	౬-౦-౦
,,	ప్రభాకరరెడ్డి ఆర్యసమాజం గారు	౪-౦-౦
శ్రీమతి సుశీలాదేవి (ప్రభాకరరెడ్డిగారి ధర్మపత్ని)		౨-౦-౦
శ్రీయుత నారసింహారెడ్డిగారు (కోటపెల్లి)		౬-౦-౦
శ్రీమతి యమునాబాయి గారు (నారసింహారెడ్డిగారి ధర్మపత్ని)		౩-౦-౦
శ్రీయుత వి యస్ మాధవరావు డాక్టరు అమ్నూరు		౪-౦-౦
,,	వెంకటనరసింగరావుగారు	౨-౦-౦
,,	జీవన్ రెడ్డిగారు	౨-౦-౦
,,	రంగారెడ్డి నిజాంపురం	౨-౦-౦
,,	గంగారెడ్డిగారు మంథెన	౩-౦-౦
,,	రాజిరెడ్డిగారు పటేలు వెలకటూరు	౨-౦-౦
,,	కే. రామారెడ్డిగారు భీమాపురం	౧-౦-౦
,,	రాఘవేంద్రరావుగారు అమ్నూరు	౨-౦-౦
,,	హాజీమహమ్మద్ సెట్టాసుగారు అమ్నూరు	౨-౦-౦
,,	మల్లారెడ్డిగారు పద్దెమ్మఖు మాదాపూరు	౧౨-౦-౦
,,	గంగారెడ్డిగారు వెలకటూరు	౨-౦-౦
,,	గంగారెడ్డిగారు ఆరుగుల	౨-౦-౦
,,	రుక్మారెడ్డిగారు వేల్పూరు	౨-౦-౦
,,	సీతారామరెడ్డిగారు వేల్పూరు	౨-౦-౦
,,	గంగారెడ్డిగారు మెు॥ వెంకటాపురము	౧-౦-౦
,,	రుక్మారెడ్డిగారు కుంకల	౨-౦-౦
,,	ధర్మారెడ్డిగారును వేల్పూరు	౨-౦-౦
భారత భజనమండలి వేల్పూరు		౨-౦-౦
శ్రీయుత కువినినర్సింలుగారు నర్సాపూరు		౨-౦-౦
,,	,, ,,	౧-౦-౦
,,	కువినిలక్ష్మన్నగారు ,,	౧-౦-౦
,,	కువిని సింహాద్రిగారు ,,	౧-౦-౮
,,	రామస్వామిగారు కల్లికోట	౧-౦-౦
,,	గంగారాంగారు రెంజర్ల	౧-౦-౦
,,	లింగంరెడ్డిగారు కల్లికోట	౧-౦-౦
,,	వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు ఘోంకేశ్వరము	౨-౦-౦
,,	రామారెడ్డిగారు ఘోంకేశ్వరము	౧-౦-౦
,,	మల్హరరావుగారు హుమ్నాపూర్	౩-౦-౦
,,	సర్వంగయ్యగారు అమ్నూరు	౧-౦-౦
,,	కిషన్ గారు పట్వారి ఘోంకేశ్వరము	౧-౦-౦
,,	నారాయణరెడ్డిగారు పటేలు శ్రీరాంపురము	౨-౦-౦
	మొత్తము,	౧౨౪-౦-౦

ఇట్లు విన్నవించు

ఆర్. నారాయణరెడ్డి

జగన్నాథం

బస్వంతరావు

కార్యదర్శులు.

సంజీవన్ మిక్శ్చరు

కలరా, అజీర్ణము, యింకను అన్నికడుపు నొప్పులు—వీటికి తప్పక కుదుర్చును. వెల సీసాఒకటికి ౧-౨ అణాలు. సకల జాడితాకులన్న, ఇంకావివరములకున క్రింది అడ్రెసుకు వ్రాయుడు —

కే. టా కలియాంగ్ అండుకో.,

మేక్ మెమురోడ్ ఫోర్టు, బొంబాయి 2.

కెమిస్టులందరిపొద్దాలలో దొరకును.

స్టాకుంచుకొనువారు:—

యల్. జా ...,

ప్రేమదర్వాజ, హైదరాబాదు.

మలయద్వీపములలో భారతీయుల స్థితి

డా॥ లంక సుందరంగారి ప్రకటన

మద్రాసు, జూన్ ౧౭:—

అంతర్జాతీయ వ్యవహారములకు సంబంధించిన భారతీయ ప్రతిష్ఠాపనపు కార్యదర్శిగానున్న డా॥ లంక సుందరంగారు మలయద్వీపములకేగి అచటనున్న భారతీయుల స్థితిగతులను పరిశీలించుచున్నారు. సుందరంగారు బాంగ్‌కాకునుండి యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. బాంగ్‌కాకులోను తత్పరిసరములలోను నేను ౧౦ దినములు గడపితిని. ఇచట భారతీయులు సుమారు లక్షమంది కలరని ఇచటి బ్రిటిషు ప్రతినిధి చెప్పుచున్నారు. కాని, ఆధార ప్రమాణములైన లెక్కలు వివరములు లేవియు లేవు.

ఇచట పంజాబీలును, సంయుక్తరాష్ట్రముల భయ్యాలును, కరిచువారు నుండి వచ్చిన హిందువులును మద్రాసునుండి వచ్చిన అరవ సోదరులును ఇచట అనేక వృత్తులలో నున్నారు. కొందరు ఆటవస్తువులను అమ్మెదరు. దుకాణములవద్దను హోటళ్లవద్దను కాపలాదారులుగా నుండుటకు భారతీయులే మిక్కిలి విశ్వాసపాత్రులని యెంచబడి పరిపాటిగా వినియోగింపబడుచున్నారు. బాంగ్‌కాకు నగరములో మాత్రము చాలమంది బట్టలదుకాణములను పెట్టుకొని జీవించుచున్నారు.

జనవరి నెల పెనాంగ్ గజెట్టు ప్రతియొకటినాకు కౌలాలంపూరులో దొరకెను. సింగోరా జిల్లాలోని అరవకూలీలు ఘోరముగా హింసింపబడుచున్నారో వర్ణించుచు హాడ్‌యాయిని వాసియగు నొక భారతీయుడు వ్రాసిన ఉత్తరము ఆ గజెట్టులో కలదు.

థైలాండువారిక్రింద పనిచేయు భారతీయ కూలీలు పెక్కుమంది చాల క్రూరముగా హింసింపబడుచున్నారు. కాని ఇండియా గవర్నమెంటుగాని సయాము గవర్నమెంటుగాని యీ విషయములను సరకుగొనుటలేదు.

పెనాంగ్ గెజెట్టులో ప్రచురింపబడిన విషయములు నిజమే. కౌలాలంపూరులోనున్న ఇండియను ఏజంటుకున్ను ఇండియా గవర్నమెంటుకున్ను బాంగ్‌కాకులోని బ్రిటిషు ప్రతినిధివర్గమునకును యీ విషయమై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి. ఈ విషయమును నేను బ్రిటిషు ప్రతినిధి వర్గముతో మాట్లాడితిని.

సింగోరా మలయా సరిహద్దు ప్రదేశములో నున్నది. మలయా ద్వీపములందు రబ్బరు చెట్లతోటలు ఎక్కువ. ఇప్పుడు రబ్బరు ధర పడిపోయినది. అందువలన ఆతోటలలో పనిచేయు అరవ కూలీలకు పనిలేక చాలమంది పడుచున్నారు. అందువలన వీరు బాటసారులుగా సయాములోనికి పోవుచున్నారు. అచటనున్న వారిపై యజమానులు యీ ప్రకారము వారి ప్రవేశమును కోరుచున్నారు. సలసవచ్చెడి వారి విషయములో సయామువారికు చాల కఠిన నిషేధ నిబంధనలు లేవు. అట్లయ్యును యీ కూలిజనము సయామునకు పోవుచున్నారు. సయాములో కూలీల హక్కులగూర్చి వ్రాసిన శాసనములేవియు లేవు. అందువల్ల యీ అరవకూలీల కచట తగిన సంరక్షణకూడ లేదు. కాని అనుజ్ఞలేకుండ సయాములో ప్రవేశించిన కూలిజనమును సయాము ప్రభుత్వము రానిచ్చుచునే యున్నది.

ఈ విషయమై ఇచ్చోటనే ఆలోచింపవలసి యున్నది. మలయాద్వీపములందున్న మన ఏజంటు సింగోరాకు వెళ్లి యీ విషయమై విచారణ చేయవలసియున్నది. కాని, నా యనుగారు జూలై నెలారంభములో తన ఉద్యోగమునుండి విరమించి స్వదేశమునకు పోయెదరట. వారికిటీవల కలిగిన వియోగములవల్ల నావలిపోవుచున్నారు. ఇండియా గవర్నమెంటు ఒక స్పెషలు కమీషనరును యీపటకు పంపవలసియున్నది సయాం ప్రభుత్వమువారుకూడ ఇట్టి పరిశీలనకు తోడ్పడగలరని నమ్మెదను. వివాహములు రిజిస్ట్రేషను విషయములు, భారతీయులకు సయామీలకు వివాహములు జరిపేయెడల కలిగే వారసత్వపు విషయములు అచటగల మహమ్మదీయుల ధర్మాదాయముల విషయములు ముఖ్యముగా ఆలోచింప దగిన సమస్యలైయున్నవి,

కనుక వీరి చిక్కుల నెడబాపుటకై ఇండియాగవర్నమెంటువారు శ్రద్ధవహింపవలసి యున్నది.

(అ. ప్రె)

బర్మావిభాగ సమస్య

మరొక విచారణ ఉపసంఘము

బర్మా విభాగసమస్య బ్రిటిషు ఇండియా ప్రతినిధుల ఉపసంఘమువారిచే విచారింపబడునని తెలియుచున్నది. ఈ ఉపసంఘములో సర్ పురుషోత్తమదాసు ఠాకూరుదాసు, సేత్నా, హరిసింగుగౌరు, గజ్నవి, రంగస్వామి అయ్యంగారలుందురు.

బర్మా విభాగ ప్రతికూల వాదుల ప్రతినిధి మాంగ్ మాంగ్‌జీగారు జయింటు కమిటీయెదుట సాక్ష్యమిచ్చుచు, బ్రిటిషు ఇండియా సభ్యులు ఈ సమస్య విషయమై అవలంబింపదగిన వైఖరిని సూచించుటయే ఈ సంఘస్థాపనయందలి యుద్దేశ్యము.

"అడ్వాన్సు" ధరావత్తుకేసు

రద్దుకై హైకోర్టులో పిటిషను

కలకత్తా, జూన్ ౧౬:—

"అడ్వాన్సు" పత్రికాసంపాదకుడు ప్రచురణకర్తయగు బ్రజేంద్రగుప్తగారు సోదర ప్రెస్సు యజమాని అనిలచంద్రదత్తుగారు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ముందు నేడు ధరావతు విషయమై పిటిషను పెట్టిరి. అడ్వాన్సు పత్రికలో మే ౨౦వ తేదిని పడిన విషయములకై ప్రభుత్వమువారు రు. ౨౦౦౦ ధరావతు అడిగిరి. అభ్యుత్తరమును ప్రాసిక్యూటవలెనని తయువాదములు వినుటకై స్పెషలు బెంచి నేర్పాటుచేయవలెనని ఫిర్యాదిదారులు ప్రధాన న్యాయమూర్తికి విజ్ఞాపించిరి. అడ్వాన్సు పత్రికలో ఆక్షేపింపబడిన సంగతి శాసనోల్లంఘన విరమణముంగూర్చి హరిరత్ మొహానిగారి ప్రకటన. ఇది అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారు సప్లయిచేసినదనియు, ఈ కాంగ్రెసువారు శాసనోల్లంఘనము నెడల నేమాత్రము సానుభూతిగలవారు కారనియు, మొహానిగారి అభిప్రాయములతో పత్రిక యేకీభవింప లేదనుటకు, దానిలో తద్విషయమై పడిన సంపాదకీయ విమర్శయే తార్కాణమనియు వాదులచే తెలుపబడెను. ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువులు అక్రమమని వీరు వాదించిరి. కేసు కాగితములన్నియు దాఖలుచేసికొమ్మని ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు కోరిరి. జూను ౨౦ వ తేదిలోపల ధరావతు చెల్లింపవలసి యున్నదిగాన దాని వాయిదా వేయింపించవలసినదిగా వాదులు కోరగా, ప్రెస్సుచట్టము క్రిందటి ఆధికారములేదని న్యాయమూర్తి తెలిపెను. (అ.ప్రె)

సిమ్లా ప్రభుత్వపుమార్పులు

అసెంబ్లి స్టేటుకౌన్సిలు భవనములను ఫెడరల్ సభల కనుకూలముగా మార్పుచేయుటకు ప్లానులు తయారగుచున్నవి. భవనములు క్రొత్తగా పెంచికట్టరు. కాని లోపల కొయ్యపలకలు తీసివేసి కూర్చుండు తావును పెంచెదరు. సిమ్లాలో శాసనసభాభవనముల విషయమే తలపెట్టినట్లులేదు, అందువలన ఫెడరల్ సభలు క్రొత్తఢిల్లీలోనే స్థిరమైన సభలవని తలచుచున్నారు. సిమ్లాసమావేశములకు స్వస్తి చెప్పవచ్చును. ఇన్నేండ్లుగా క్రొత్తఢిల్లీలో నీరుచాలక వేసవిలో కష్టమగుచుండెను. ఇపుడు క్రొత్తచెఱువులు త్రవ్వినందువలన ఆ చిక్కుతీరినట్లు చీఫ్ కమిషనరు తెలుపుచున్నారు. కావున వచ్చే సంవత్సరమునుండి మరికొన్ని ఆఫీసులను సిమ్లాకు కదలించరని తెలియుచున్నది. క్రొత్తఢిల్లీలో ఆరోగ్యస్థితి యీసారి యేమియు బాగులేదు కాని సిమ్లాకూడ అంతకన్న మెరుగుగాలేదు. క్షయ, మశూచి, మన్యజ్వరము మున్నగునవి సిమ్లాలో చెలరేగినవి.

ప్రస్తుతం అసెంబ్లి ఆగష్టులో నొకసారి జరుగుచున్నది. రెండు మూడేండ్లుగా సరిబడు సమావేశములును మామూలైనవి. ఫెడరల్ సభలు వచ్చినవెనుక ఆగష్టు సమావేశము మానివేసి, అక్టోబరు ఆరంభములో ప్రారంభించినయెడల అది రుచులకు సరి సాగించవచ్చును. తరువాత రెండు నెలలు విరామమిచ్చి, బడ్జెటు సమావేశమును ఫిబ్రవరిలో ప్రారంభించి మార్చిలో సాగించవచ్చును. కావున ఇండియా ప్రభుత్వము సిమ్లాకు వేసవిలో కూడుట యెట్లుండినను, శాసనసభలు మాత్రము ఢిల్లీలోనే కూడుటపడవచ్చును. ఇక్కడి శాసనసభ్యులు గూడ ఆదే అభిప్రాయము గలిగియున్నారు. సిమ్లాలో ఇండ్లు విపరీతమైనట్లుండుట వలన సభ్యులు పార్టీసభలు జరుపుకొనుటకు సమాలోచనలు చేయుటకు ఇబ్బందిగా నున్నదని వారి తలంపు. క్రొత్తఢిల్లీలో బసలు ఒకేచోట ఇమిడియుండుటవలన సభ్యులకు పరస్పరము కలిసికొనుటకు చాలా అనుకూలము. సర్ షణ్ముగంచెట్టిగారికడకే రాగానే ఈ విషయమువారును పర్యాలోచించెదరు.

హైదరాబాదులో ప్రసిద్ధిజెందినట్టి

ఆర్. ఆర్. గోపాల్‌వారి బట్టలదుకాణము

మీరు చూచియున్నారా?

వివాహములకు తగినట్టి, పలువిధములైన వస్త్రములు అచ్చట దొరకును.
నగరములో ఏదుకాణములలో లేనట్టి చౌకవెలలు వీటికి గలవు.

అంతేకాదు—సరకు మీకు నచ్చనియెడలను, వెలలో ఏమాత్రము వ్యతిరేకము తెలిసినను కొనిపోయిన సరకు తిరిగి తీసుకొనబడును,

రాష్ట్రమంతటిలో ఈలాటి సంతోషకరమైన వర్తకము ఆశ్చర్యము ప్రకటించుచున్నది.

టెలిఫోన్ 376 టెల్గ్రాం "......"

అలావుద్దీన్ బిల్డింగ్, పత్తర్‌గట్టి, హైదరాబాదు.

పల్లెటూరి ప్రజల నివేదనము

ఇల్లెందల పహాడు గ్రంథాలయము

ఖరాబునామా గడబిడ

నెం. ౬౫. హిందూవర్ధక గ్రంథాలయం
౭ ౭-౭-౪౩

బఖిదమ్మతు షరీఫు ఆలిజనాబు తహశీలుదారుసాహెబు తాలూకా యిల్లెందు బిలెవరు నగరం గారి దివ్యసముఖమునకు
విషయము: గ్రంథాలయమునుంచి ఖరాబునామా

అయ్యా!
తమరియొక్క నం ౨౬-౧౬-౪౨ (ఫ ౩౦-౫-౩౩) నోటీసు అందినది. అందుకు జవాబుసగాను వారం గోజులు గడువు యిచ్చియున్నారు. సదరు గడువు లోపటితో సమాప్తి కాగలదు. ఈ గ్రంథాలయముయొక్క కొంతమంది కమిటీ మెంబర్లు గ్రామంలో లేరు. గ్రామాంతరము వెళ్ళినారు. కావున తామ దయచేసి రెండువారముల వ్యవధియిచ్చిన యెడల కమిటీ మెంబర్లను కలిసి ఖరాబునుంచి రాబడిన విషయమునుగురించి ఆలోచించి జవాబియ్యగలను.

ఇట్లు,
(సం)
అ. కార్యదర్శి

యిల్లెందల పహాడు
నెం. ౭౭ హిందూవర్ధక గ్రంథాలయం
బఖిదమ్మతు షరీఫు ఆలిజనాబు తహశీలుదారుసాహెబు తాలూకా యిల్లెందు జిల్లె వరంగల్ గారి దివ్యసముఖమునకు.
విషయము: గ్రంథాలయమునుంచి ఖరాబునామా. మీ నోటీసు నం. ౨౬-౧౬-౪౨

అయ్యా!
మాయొక్క ౭ ౭-౭-౪౩ రిజిష్టరు పుస్తక నీ సీరా లో వాసుకొనునది యేమనగా మహామహుడైన పరిపాలించినట్టియు, మహావిద్యా పోషకు లైనటువంటి శ్రీనిజాం ప్రభువుగారి రాజ్యమున వరంగలు జిల్లా గ్రంథాలయములు స్థాపితము లైనవి. శ్రీవారి ద్వారా విద్యాపోషణమున నివసించియుండే మనవంటి ప్రజాలాభములకొరకు గ్రంథాలయాలు ప్రసరింపజేయుచున్నవి. మేమెంతవరకు యీ గ్రంథాలయమునుండియు యిట్టి ఖరాబునామా సేకరించి విచారించలేదు ఆయినను ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞ ఖరాబునామా మా గ్రంథాలయమున కీ వరకు పంపు నున్నారు కనుక యీగ్రంథా లేక హుకుం ప్రకారం యిట్టి విషయము కలిగిన దాని మావాలా తహశీలు అనుగ్రహించి తెలిపినచో కమిటీవారి యెదుట దానిని ప్రతిపరచి జవాబు పంపగలము. దయయుంచి క్రమముగా విచారించు కొను చున్నాము.

కమిటీవారి అభిప్రాయ ప్రకారంపమున తెలియపర్చ కొనచున్నది.

ఇట్లు తమవిధేయుడు
(సం)
అ. గౌరవకార్యదర్శి

కాపలాతప్పించుకొని బావిలోదూకుట

ఏదో యొక దొంగతనపు కేసు సందర్భములో హనుమకొండపేటలో పోలీసు హవాలాలో నుంచుకొనబడిన వెంకటయ్య అను యొకడు శ్రావణ మాసము ౧౦ వ తేది కేకలువేసి రాత్రి నిద్రలేచెను. అప్పుడు కాపలా కన్నుగప్పి ఒక పోలీసు ఠాణాలో నున్న బావిలోకి ఎగిరిదూకెను. బావి ౪౦ అడుగుల లోతు, ఆడుగున రాళ్లు. అందువలన దూకినవానికి పెద్దగాయములయ్యెను. అతని చనిపోయినప్పటికి దేహమునుండి నెత్తురు పటపటకారుచుండెను.

ఆలంపల్లిలో కలరా

వికారాబాదు జిల్లాలోని ఆలంపల్లిలో కలరావ్యాపించినది. డాక్టర్ అమీర్ హుసేన్ మెడికల్ ఆఫీసర్ సుల్తాను ల్ ముల్క్ వారుగారు చెప్పుటచే శుశ్రూషయటకై వికారాబాదు వెళ్లినట్లు తెలియుచున్నది. మొత్తము ప్రక్కనున్న గ్రామములకు కూడ వ్యాపించినట్లున్నది.

ఫ్యాక్టరీలో ప్రమాదము

మనిషి ఎత్తివేయబడుట

(ఒక విలేఖరి)
కర్నూలు: ౧౦-౬-౧౯౩౩

అలంపురంలో కట్టా రామయ్యగారు గంగారాం అనువారలు కలిసి అనుకరించు ఒక ఫ్యాక్టరీ వేసిరి. అందులో గంగారాం ఫ్యాక్టరీని నడుపుచు అన్ని పనులు జరిపించుచు పొలములు అన్ని చూచుచుండెను. ఇట్లుండగ ఒక నాడు ఫ్యాక్టరీ పట్టెనందు గంగారాం ఆవరణలోనుంచి వచ్చుచుండిన పొయ్యమును పరిశీలించి మిషనులోని సిలిండర్లో నుండుటను గమనించి పోగా అతడు కప్పుకొని యుండిన చొక్కాయి అంచు పాలివేయుచున్న బెల్టు తగులుకొనెను. వెంటనే గంగారాం ఎత్తివేయబడెను. అందువల్ల అతని కాలికి, కంఠమునకు దెబ్బతగిలి ఒక గంటవరకు పడిపోయెను. డాక్టరు ద్వారా ఉపచారములు చేసిరి. ఈ విషయము ౧౦-౬-౧౯౩౩ నాడు ఫ్యాక్టరీ దొంగవానికి అక్కడెంటు రిపోర్టు పంపుకొనబడెను.

జాబులు

స్త్రీవిద్యాప్రోత్సాహము

౭. ౧౦ అమర్దాదు ౪౩ ఫసలీ

నాకు తెలుగు మరియు ఆంగ్లము భాషయందును కొంత ప్రవేశము గలదు. కాని ప్రస్తుతము నిర్బంధముగా పాఠశాలయందు చేయుచుంటిని. ఈ సమయమున నేర్చుకొనుటకు భయపడు చుంటిని. నేను హెచ్. యస్. యస్. సి. విద్యాభ్యాసము కొరకు కనిపెట్టుచుంటిని. ప్రస్తుత సమయములో ఆమెను మా భాషాభిమానులును దాతలగువారు విద్యాభ్యాసము కొరకై సాయముగా కనుపరచిన ప్రోత్సాహము మరి సహాయ పరులగువారలకు కృతజ్ఞతను వెల్లడించుచున్నాను.

ఇట్లు
లక్ష్మీబాయి
కమిటీ ఫీలు తా॥ మెట్టెల్

హరిజను నింట పెండ్లి

సవర్ణులు వింధారగించుట

(ఒక విలేఖరి)

ఆదివారమునాడు సాయంకాలము రావుకోటలోని ఒక హరిజన గోపాలరావు అను వారి వివాహ సందర్భమున నిర్వహించిన ఉత్సవములో వారి హరిజనులిచ్చిన విందారగించుచు సౌభాగ్యము కల్పించినారని తెలియుచున్నది. విందు ఆరగించిన యతిథులు యొక్క పేరులు ఈ క్రింద పొందుపరచితిని.

విందారగించిన సవర్ణులలో ఈ క్రిందివారు ముఖ్యులు.
౧. రామయ్యపేట వాసి వెంకటరెడ్డిగారు
౨. మధుసూదనరావు బి. ఏ. విద్యార్థి (బ్రాహ్మణుడు, ప్రస్తుతము రెడ్డిహాస్టలులో భోజనము చేయుచున్నారు.)
౩. వెంకటరామారావు బి. ఏ. (వెలమ కరీంనగరుజిల్లా)
౪. రామయ్యపేట వాసి కిష్టారెడ్డిగారు విద్యార్థి
౫. యం. రామానందరెడ్డిగారు విద్యార్థి
౬. శ్రీనివాసరెడ్డిగారు (ఇంటర్మీడియటు) మెడికల్ విద్యార్థి
౭. అనంతరెడ్డిగారు (వైశ్యుడు)
రా. వసంతరావుగారు

ఇదికాక మరికొందరు సవర్ణ హిందువులు వచ్చియుండిరి. భోజనానంతరము ఆ ఇంటిలో ప్రధాన పాత్రుడగు వెంకటరామారావుగారికిని సవర్ణులచే హరిజనులు పుష్పమాలలర్పించుచు గౌరవించిరి.

ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫు అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడు

సం॥ ౧౮౯౭ లో స్థాపితము

౧౯౩౪, మార్చి, తే ౧ దీని ముందు మేముమలగు పాలసీలపైన వచ్చును ఇంటరిమ్ బోనసులు. ఈ క్రిందివిధమున వృద్ధిచేయబడినవి.

యావజ్జీవితపు భీమాలమీదనైతే సంవత్సరమునకు	యండోమెంటు భీమాలమీదనైతే సంవత్సరమునకు
రూ ౧౦౦౦ లకు రూ ౧౬	రూ ౧౦౦౦ లకు రూ ౧౦ లు

హెడ్డాఫీసు
యంపైరాఫ్ యిండియాలైఫ్
బిల్డింగు బొంబాయి
Head Office
EMPIRE OF INDIA LIFE
Building Bombay.

అలంభారుచా అండుకంపెనీ మానేజర్లు
ALLUM BHARUCHA & Co
Managers

Apply for prospectus to
ప్రాస్పెక్టసు మొదలగువివరములకు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు
వి. యన్. పురోహిత్
బ్రాంచి సెక్రటరీ
V. N. PUROHIT
Branch Secretary
Residency, Hyderabad-Deccan

సాంఘిక రూపకము

(క్రొత్త నాటక రాజము. భక్తిరస ప్రధానము)

భక్త తుకారాం

సుగుణశర్మ కెతావత్ రెడ్డి బి. ఎ. బి. యల్. హైకోర్టువకీలుగారు ప్రస్తుత దేశకాల పరిస్థితుల ననుసరించి చక్కని భాషలో రచించబడినది.

సాంఘికనాటకము లందు అభినయింపదగిన పాత్రలు కలిగి ప్రఖ్యాతి వహించిన శ్రీ నాట్యమండలి (సికింద్రాబాదు) వారిచే కొన్ని దినములలో ప్రదర్శింపబడ నున్నది.

యీనాటకము మంచి ప్రచారమును పొందగలదని మేము నమ్ముచున్నాము.

ప్రస్తుతము ప్రదర్శనమునకు సంబంధించి అన్ని హక్కులు గ్రంథకర్త స్వాధీనములోనే యున్నవి. వివరములకు

గోలకొండ పత్రిక
శ్రీముఖనామ సం॥ జ్యేష్ఠ బ॥ ౧౪
౨౦ వ [illegible]

మైసూరు స్త్రీలకు వారసు హక్కు

జూను ౧౬ వ తేది నాడు బడ్జెటు సమావేశములో మైసూరు శాసన సభ వారు కట్టకడపటి సారి ఆమోదించి శాసనము గావించిన చిత్తు చట్టమువలన మైసూరు సంస్థానమందలి స్త్రీలకు ఆర్థిక (ద్రవ్యవిషయమున) స్వాతంత్ర్యము లభించినదని చెప్పవచ్చును. ఈ శాసనమువల్ల ఆ సంస్థానమందలి స్త్రీలకు తండ్రి సంపాదించిన ఆస్తికి వారసురాలై అందులో భాగము పొందుటకు హక్కు కలుగుచున్నది. ఈచిత్తు చట్టమును ప్రవేశపెట్టి దానిని శాసనము చేయించిన మైసూరు సంస్థాన ప్రభుత్వమువారిని స్త్రీ స్వాతంత్ర్యమునకు సరియైన మూలమును, ఆలవాలమును ఏర్పరచినారు. ఇంక విశేషమేమనగా ఆ సంస్థానమందు తక్కిన విషయములలో కూడ స్త్రీస్వాతంత్ర్యము వ్యాపించవలెనని ఊహింపవచ్చును.

నిజమే కదా! స్త్రీలకు స్వాతంత్ర్య మీయవలెనని వాదించుచు ఘోషించుచు, డబ్బు, ఆస్తి మొదలగు ఆర్థిక విషయములలో వారికి స్వాతంత్ర్యమును యివ్వనపక అలక్ష్యముచేసిన నో [illegible] స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము [illegible] సంపూర్ణము కాజాలదు. సంఘసేవకు స్త్రీల నుపయోగించుకొనదలచినట్టి [illegible] స్త్రీలకు ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము లేకపోవుట ముఖ్యమైన [illegible]. ధనమే మూలము [illegible] మాట [illegible] అసత్యము కాదు. ధనము [illegible] లనేకములు తీరిపోవును. కనుక స్త్రీలకు వారసత్వపు హక్కును ప్రసాదించిన మైసూరుసంస్థాన ప్రభుత్వమువారును తమ [illegible] ఏకగ్రీవముగా ఆ [illegible] ఆమోదించి ప్రభువునకు దోహదమిచ్చిన శాసనసభాసభ్యులును సంఘసంస్కరణాభిలాషుల ప్రశంసకు పాత్రులు.

సంఘసంస్కరణోద్యమ విషయములలో [illegible] బరోడా సంస్థానమునకే [illegible] మైసూరు సంస్థానముకూడ యిప్పుడు [illegible] ప్రవేశపెట్టుచున్నది. [illegible] శాసనసభలో [illegible] సంఘసంస్కరణ [illegible] విధవావివాహ శాసనము [illegible] చిరగనే యున్నది. [illegible] శాసనములు [illegible] హిందువు

లకు కలదో తెలియదు. దీనికంతయు కారణము ఒకటే కనబడుచున్నది. శాసనసభయూ, సంపూర్ణప్రజాప్రతినిధి సమాజముకాదు. ప్రభుత్వము వారు నియోగించిన గొప్పవారితో ఏర్పరుపబడినది. ప్రజాభివృద్ధినిగూర్చి ప్రజాభిప్రాయముతో మరి వారికి సంబంధమెట్లుండగలదు? సంఘాభివృద్ధి శ్రేయస్సుల కుపయుక్తములగు మార్పులు ప్రజాభిప్రాయముతో సంబంధము గల్గియుండువారు గాని స్థిర్యముగ చేయజాలరు. మన ప్రభుత్వము వారే పెరిగించి సంఘసంస్కరణముల నన్నిటిని చేయగలరని అతెంచుట సాధ్యముకాదు. కావున ను. ఘ. న. [illegible]సంస్థాన మందలి సంఘము అభివృద్ధినొందుటకు తగిన సంస్కరణముల నవలంబించుటకు పూర్వము ప్రజలు కోరవలసినది ప్రజాప్రతినిధినిర్మితమైన శాసనసభయే. బరోడా మైసూరు సంస్థానములే యిందుకు తార్కాణము.

—

రామభజనకు ఆజ్ఞ కావలయునా?

మధిర తాలూకాలోని చన్నూరు గ్రామమున గ్రామస్థులు అడుగువేయుచు రామభజన చేసిన నేరమునకు శిక్షార్హులుగా మధిరన్యాయస్థానము వారిచే విధింపబడిరి. ఈ విషయమున జరిగినతీర్పుపూర్తిగా గతసంచికలో ముద్రింపబడినది. న్యాయాధిపతిగారి విషయమున చాలకనికరము చూపు స్థితిగతులను గ్రామస్థుల అజ్ఞానమును [illegible] [illegible] ౧౦౦ [illegible] తీసికొని [illegible]. ఇది పరిశంసార్హమే. కాని, అడుగు వేయుచు గ్రామములలో రామభజన చేయుచు [illegible] సర్వసామాన్యముగా జరుగుచుండును. [illegible] పాటలు వచ్చునప్పుడును, ఇతర [illegible] ఈ పని జరుగుట సర్వసాధారణము. ఈ సంగతి గ్రామజీవనముతో సంబంధముగల [illegible] ఎరిగియున్నారు. ఇట్టి సామాన్యచర్యనుకూడ ప్రభుత్వమువారి సెలవుకావలయునను [illegible] యుండుట దుర్భరమగు కష్టము. [illegible] దేశమునందు ఇట్టియదయును [illegible]. కనుక ప్రజలయొక్క ఇట్టి [illegible] ములగు హక్కులకు ఆటంకములు కలుగకుండు విధమున ప్రభుత్వమువారు [illegible] నిబంధనల (ఫర్మానా) ను సవరించుకొనుట యుక్తమని సూచించుచున్నాము.

—

భావల్పూరుఖైదీల విడుదల

నవాబుగారి క్రొత్తఫర్మాను

[ఇ. ప్రె.] భావల్పూరు జూను ౨౦:—

కొంతకాలము క్రిందట ప్రసిద్ధిజెందిన హిందువులును ముసల్మానులును రాయబారివర్గముగాకూడి భావల్పూరు నవాబుగారివద్దకుపోయి, భావల్పూరులో హిందువులుచేయు ఆందోళనకు సంస్థానము నకు వెలుపలనుండువారే పురికొల్పి యుండినారని ప్రభువుగారికి విన్నవించుకొనినట్లు భావల్పూరు [illegible] సూపరింటెండెంటుగారు దెలుపుచున్నారు. రాయబారులు ప్రభువుగారికి తాము విధేయులమనియు, ఆందోళనచేయువారిమొదల తమ కేమియు సానుభూతి లేదనియు, ఆ ఆందోళనచే

యువారు బైటిపోకిరివాండ్ర మాటలకు లోబడి పనిచేయుచున్నారనియు, నచ్చచెప్పిరట. సంస్థానములోని హిందూప్రజలకుగాని ముసల్మానుప్రజలకుగాని కష్టములేవియు లేవనియు, హిందూమహాసభవారి విచిత్రమైన కోరికను తాము కోరలేదనియు, హిందూమహాసభ సరిగా సంస్థానహిందువులకు ప్రతినిధికాదని రాయబారవర్గమందలి హిందూసభ్యులు గట్టిగాచెప్పుచున్నారనియు ఆ ప్రసిద్ధపురుషులు'నిరి: రాయబారులు తమ విన్నపమును జాగ్రత్తగా గమనింపవలసినదని ప్రభువుగారిని ప్రార్థించిరి.

రాయబారులు వెళ్లిపోయిన పిమ్మట ప్రభువుగారొక ఫర్మానును జారీచేసిరి. దానిమూలమున, (౧) ఖైదీల విడుదలచేయునట్లును, (౨) ప్రస్తుతము ౩ నెలలవరకు 'హిందయతు' అమలుపరుపకుండునట్లును, (౩) ప్రస్తుతావధిముగిసినపిమ్మట ఒకరికే సర్వస్వాతంత్ర్యము నిచ్చునట్టివిధ నర్పు జేయునట్లును, (౪) భావల్పూరు మునిసిపాలిటీలో సరిహద్దును ఎన్నికలపద్ధతి నేర్పరచునట్లును, (౫) లోకల్ బోర్డు నేర్పరచు విషయమును ఆలోచించునట్లును, (౬) ఒకహిందూమంత్రిని ఏర్పాటుచేయువిషయము నాలోచించునట్లును ఉత్తరువు గావింపబడెను.

ఖైదీలందరు వదలబడిరి. శాంతముగా నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

—

an ideal dressing FOR THE HAIR
IT REMOVES DANDRUFF TOO!

ఇటువంటి తలనూనె వారికేదు
[illegible] మొక్కలగుపాటినుండి తీసి శుద్ధిచేసిన తైలములనుండియే తయారు చేయబడినది.

శలీం తలనూనె

వెంట్రుకలకు వృద్ధిని వాటికి సౌఖ్యము నిచ్చును. [illegible] వాటిని పుష్టిగాను, పట్టు [illegible] చాలని [illegible] అనందము నిచ్చును. [illegible] వెంట్రుకలను కోరువతమున శలీం తలనూనె ప్రాశాదకము పూయుడు.

ప్రతిచోటను దొరకును

శలీం
SALIM
VEGETABLE
HAIR OIL
Obtainable Everywhere
E.S. PATANWALA BOMBAY

అమ్మకమునకు

కంచర బజారు భోయగూడపల్లి ముద్రంగిణం [illegible] గారివద్ద పింజిగిన్ని అమ్మకమునకుసిద్ధము గానున్నది. మోటరు ఇంజను చక్కవద్దరా ఎలక్ట్రిసిటీతో నడిచేది. మంచిస్థితిలోవున్నది. జిన్నీలో గిర్నీలు రెండు కావలయునుంటిని, ఇతర గిర్నీలు స్వంతంగారెండ్లు నడిపించుచూ వుండటం చేత, మాగిర్నీ పతకాండ్రచే నడిపించుటము వీలుకానందువల్లనున్న, అమ్మదలంచినాము నెంబరు మడిగెలోవున్నది. కావలసినవారు మాను కొనవచ్చును.

ఇట్లు, కుమ్మరగేరి [illegible]

దేశీయ సంస్థానములు.

భావల్పూరుస్త్రీలకు లాఠీదెబ్బలు

హిందూమహాసభ వారు నియమింపగా పండిత చంద్రభానుగారు భావల్పూరుకు పోయి విచారించి ఫలితమును హిందూమహాసభయొక్క కార్యదర్శికి నివేదించిరి. అందులో క్రిందివిషయములు తెలుపబడినవి. ఒక్క అధికారులవల్ల తెలిసినంతమట్టుకు చూచినను స్త్రీలకు లాఠీదెబ్బలు తగిలినవను తీర్మానమునకు రాకతప్పదు. స్త్రీలకు తగిలిన లాఠీదెబ్బల విషయమున హిందూసభయొక్క ప్రతినిధులు వాస్తవమును కనుగొనజాలరను వసంతి నిరాధారమని పండితుగారు వాదించుచున్నారు. జూను ౯ వ తేది నాడును, ౧౧ వ తేదినాడును లాఠీదెబ్బలు తిన్న భావల్పూరుస్త్రీలనుండి ౧౩ వాఙ్మూలములు వచ్చినవనియు వారు తెల్పుచున్నారు.

జూను ౧౫ వ తేది రాత్రి భావల్పూరులో హిందూసభ సభ యొకటి జరిగెను. ఉపన్యాసమిచ్చిన వారందరు హిందువులకు ప్రభువుగారిమెడ గాని ముసల్మానులపై గాని ద్వేషమేమియు లేదనియు, వారు ప్రభువునకు సర్వదా విధేయులనియు, వారు కోరునది సంస్థాన ప్రభుత్వమువారు హిందువుల కష్టములకై వారికష్టములను తీర్పవలెనని మాత్రమేయనియు నొక్కిచెప్పిరి.

ఆందోళన జరుగుచునే యున్నది. జూను ౧౫ వ తేదినాటికి ౧౩ రోజులు. భావల్పూరుకు పోవు రైల్వే గ్రామములన్నియు ముందుగా పరిశీలింపబడుచున్నవి.

భావల్పూరు హిందువుల ఆందోళన

హిందూసభ కమిటీకి సర్కారువారి జవాబు

లాహోరు, జూలై ౧౮:—

పంజాబురాష్ట్రీ హిందూసభవారు భావల్పూర్ రాజ్యములో హిందువుల స్థితిగతుల విచారించుటకు నియమించిన కమిటీ అధ్యక్షుడు రాయిబహదూరు బక్షి టేక్‌చంద్ గారు [illegible] ఆ కమిటీగారికి భావల్పూరు సర్కారు ప్రధాని యిట్లు తెలిపినారు:—

„౧౧-౭ వ తేదిన మీరు పంపిన తంతివార్తవలన, సర్కారు ప్రభుత్వమువారు సంస్థానవ్యవహారములందు మీ సభ జోక్యము సంగీకరింప జాలరు.”

భావల్పూరు అధికారులు హిందూసభ రాయబారమును స్వీకరించుటకు నిరాకరించిరి. అందువలన సభవారు విచారణ కమిటీని పెట్టిరి. ఇప్పుడు కమిటీవారు సర్కారువారి సహకారమును కోరగా యీ జవాబు వచ్చినది. పంజాబు హిందూసభ నాయకుడు రాజా నరేంద్రనాథగారు రాజ్యప్రతినిధి పంజాబు గవర్నరును జోక్యము కలిగించుకొనవలసినదిగా కోరుచున్నారు. ఈలోపుగా హిందూ యువక సభవారు తమ కార్యకర్తలను రాష్ట్రములో తిరిగి భావల్పూరు హిందూ నిర్బంధ ముల ప్రచారము మొదలుపెట్టవలసినదిగా ఆదేశించినారు.

మైసూరు ప్రజలకు వారసుహక్కు

జూను ౧౮ వ తేదినాడు ప్రారంభమైన మైసూరు శాసనసభయొక్క బడ్జెటు (ఆదాయ వ్యయముల అంచనా) సమావేశమందు స్త్రీలకు తండ్రి ఆస్తిని పొందుటకు హక్కునిచ్చుటకై ఏర్పరుపబడిన క్రొత్త బిల్లు ఒకటి కడపటిసారి చర్చింపబడెను. అందరును ఆబిల్లును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించుటచే బిల్లు చట్టమయ్యెను. ఈ బిల్లు (చిత్తుచట్టము) అధికారులచేతనే తయారుచేయబడినది. అనధికారుల పక్షమున దాసప్పగారు మైసూరు సంస్థానమందలి హిందూస్త్రీల స్థితిని బాగుచేయుటకై ప్రయత్నించినందుకు ప్రభుత్వమువారిని ప్రశంసించిరి.

“ఇంక్విలాబ్” పత్రికలో అసత్యములు

కాశ్మీరు ప్రభుత్వమువారు ఖండించుట

కాశ్మీర ప్రభుత్వమువారు క్రిందివిధముగ ప్రకటన గావించుచున్నారు:—ఇంక్విలాబ్ పత్రిక, జూలై ౧౩-వ తేది సంచికలో కాశ్మీరం [illegible] యని. మరి. అబ్దుల్లాగారికి తది తరులకు ఖురాన్ ప్రార్థనలు జరుపుటకు అవకాశము ఇచ్చుట లేదని, ఖైదీలుగా చూచుచున్నారని ప్రచురింపబడినది. ఇది కేవలము అసత్యము. అబ్దుల్లా ప్రభృతులను ప్రత్యేకంతరగతిలో నుంచి వారి ఆరోగ్యమునకు తగిన మర్యాదలు పొందుచున్నారు. ఆ [illegible] యిచ్చుచున్నారు. వారికి వస్త్రము సేవకులను కూడ పెట్టియున్నారు.”

ఆళ్వారు హిందువుల అవస్థ

[illegible] హిందువులు వెడలిపోయిరి. అనేక హిందువులు గాయపడిరి. ఆళ్వారు సంస్థానమునందు నలా[illegible] అను గ్రామమున జూను ౧౯ తేదీన యీపని జరిగెను.” అని ఆళ్వారు ప్రజా [illegible] వేరాలంకారుగారు ఆళ్వారు సంస్థానములో జరుగుచున్న ప్రాంతమును విచారించి తెలిసికొని, భారతహిందూ మహాసభ వారికి నివేదించిరి. మియోలను ముసల్మానులు [illegible] హిందువులు [illegible] మియోలు హిందువులను [illegible] ఆళ్వారు సంస్థానమును పాలించుచున్న బ్రిటిషు ఉద్యోగులు [illegible] చూపుచున్నారనియు. ఏయేగ్రామములను విడిచిపోయినవారిని ప్రోత్సహించి తిరిగి గ్రామములను రక్షించుచున్నారనియు, తామాయను గ్రామములు [illegible] ఆ గ్రామవాసులను హిందువులు [illegible] బ్రిటిషు రాజ్యములోని గ్రామములకు పారిపోయిరనియు వారు చెప్పుచున్నారు.

బికనీరు మహారాజుకు అపశేషము

బికనీరు మహారాజుగారికి వారియింటిలో డాక్టర్ వి. యల్. వార్మర్ గారు [illegible] చికిత్స చేయుటకు జూలై ౧౩ వ తేది అపరేషను చేసిరి. రాజుగారిస్థితి బాగున్నది.

[illegible] విడుదల చేసి [illegible] విచారణ ప్రారంభమైనది.

మిస్ కల్పనదత్తే మున్నగువారి [illegible] విడుదలచేయబడిరి. కొంత క్రిమినలు [illegible] చేయబడిరి.

జూను ౧౯-వ నాడు [illegible] బెంగాలు [illegible] మొదలైన ఉత్తరహిందూస్థాను [illegible] పట్టుకొనబడిరి. [illegible] తయారుచేయుటకు వలసిన ద్రవ్యములు కన్పించెను. వీరి విచారణ [illegible] ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటు ఎదుట జరుగుచున్నది.

[illegible] కేసు విచారణ యీనెల ౨౧-వ తేదిని ప్రారంభమగును.

[illegible] జిల్లా [illegible] గ్రామమునందు పేలుడువలన ఒకవ్యక్తి చనిపోయెను. [illegible] గాయపడిరి.

బెంగాలు క్రిమినలు సవరణచట్టము క్రింద అరెస్టయియున్న [illegible] విచారించుటకు [illegible] లాహోరి [illegible] మొదలైనవారు ప్రత్యేక ట్రిబ్యునలుగా నియమింపబడిరి. [illegible] వి. వి. [illegible] ఏ. [illegible] ప్రత్యేక ట్రిబ్యునలుగా నియమించినారు. పైచెప్పిన ముద్దాయి [illegible]

జూను ౧౮ నాడు [illegible] గ్రామమున కొందరు క్రిమినలు, పైన్యాలు, కొన్ని [illegible] పోలీసువారు [illegible]

[illegible] జిల్లా మేజిస్ట్రేటు [illegible] చంపుటకు యత్నించినందుకై [illegible] ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటు [illegible] ముద్దాయిలు [illegible] జిల్లాలు [illegible] ప్రభుత్వోద్యోగులను చంపుట [illegible] ప్రత్యేక [illegible] వారిని చంపుటకు యత్నించినప్పుడు పట్టుబడిరనియు ప్రాసిక్యూషను వారు తెలిపిరి.

క్షేమముచేయుట ప్రతిమానవునికిని ఆవశ్యకము.

గౌణ ఇన్‌ష్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, హెడ్ ఆఫీసు కోట 12 బట్లా.

(ఇండియన్ కంపెనీ ఆక్టు క్రిందను మరియు ప్రావిడెంటు సొసైటీ ఆక్టు క్రిందను గవర్నమెంటువారివద్ద రిజిష్టరు చేయబడినది.)

[illegible] సామాన్య ఆదాయము కలవారు క్షేమముచేయుటకు ప్రాస్పెక్టస్. కే. వి. [illegible] ఏ. ఎ. ఐ. [illegible] తయారు చేయబడ్డ టేబిల్ ఏ, బి, సి. పద్ధతులు చాలా అనుకూలముగానున్నవి. ప్రవేశ రుసుము రు 2-8-0 [illegible] పాలసీదారుగా చేరుడు. పలుకుబడిగల జిల్లాయేజెంట్లు, సబ్ ఏజెంట్లు కావలెను. మంచికమీషను [illegible] వివరములకు ఫారములకు హెడ్ ఆఫీసుకుగాని లేక క్రింది కనుపరచిన చిరునామాకుగాని వ్రాయుడు.

మె॥ కా. శ్రీమారావు స్పెషల్ రిప్రెజెంటేటివ్, గౌణ ఇన్‌స్యూరెన్సు కంపెనీ,

ఆదంటిల్ డింగ్స్, జామ్నాబానివద్దను, సికింద్రాబాద్ అని వ్రాయవలెను.

సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీ

ఉత్సవము జరుపుట

[illegible] చార్మినార్ [illegible] ప్రారంభోత్సవము [illegible] వారు [illegible] ప్రభువుగారిచే జరుపబడెను. ఫ్యాక్టరీని [illegible] తోరణములతోను, జెండాలతోను అలంకరించెను. వాని సమీపమున [illegible] ఉత్సవమునకు పిలువబడిన పెద్దలందరు [illegible] సమయమునకు [illegible] ౧౧ గం॥ ౫౫ ని॥లకు మ. ఘ. వ. ప్రభువు [illegible] తో విచ్చేసిరి. అంతట [illegible] ప్రభువుగారికి [illegible] సమర్పించిరి.

[illegible] కంపెనీ [illegible] స్వాగతము ప్రసంగించి, రాజ [illegible] చార్మినార్ సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీ యొక్క ప్రారంభోత్సవము జరుపుటకు యిచ్చిన [illegible] మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారికి కృతజ్ఞత తెల్పుచున్నాము.

"మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారు [illegible] పరిశ్రమలయందు ఎక్కువ ఆసక్తి గలవారు. [illegible] ప్రజల [illegible] సమయమున [illegible] అన్ని విధములను పరిశ్రమలను [illegible] ఫ్యాక్టరీలు ఏర్పడునని ఆశించబడుచున్నది."

"ఈ సంస్థానములో సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభమునకు యిదే మొదలు. అందుకు మేమెంతయు గర్వించుచున్నాము. ఇంతవరకు ఈ ఫ్యాక్టరీకి మంచి వృద్ధి [illegible] గలదనియు మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారి పోషణ [illegible] మేము [illegible] చున్నాము."

"ఈ ఫ్యాక్టరీకి ౧౯౩౦ వ [illegible] లో [illegible] మొదట స్థాపింపబడినదని చెప్పవలసి [illegible]. ఈ ఫ్యాక్టరీ [illegible] మ. ఘ. వ. నిజాం ప్రభువుగారి [illegible] సహాయము [illegible] కృతజ్ఞత [illegible] ప్రస్తుతము [illegible] సిగరెట్లు [illegible] చున్నవి."

"ఇప్పటి [illegible] సంబంధించిన సమాచారములో [illegible] స్థాపించబడినది. [illegible] పనివారి యొక్క [illegible] గమనించబడినవి."

"[illegible] మ. ఘ. వ. ప్రభువుగారు ప్రారంభోత్సవము జరుపవలసినది"

[illegible] ప్రసంగము [illegible] ప్రభువుగారికి [illegible] ప్రభువుగారు [illegible] చేసిరి. [illegible] చార్మినార్ సిగరెట్ ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభింపబడినదని [illegible]

[illegible] మ. ఘ. వ. నిజాంగారు [illegible] ఫ్యాక్టరీలోనికి [illegible] ప్రభువుగారు [illegible] ప్రభువుగారు [illegible] ఫ్యాక్టరీ [illegible]

నవాబ్ [illegible] జె. [illegible], నవాబ్ [illegible] జంగ్ [illegible], జస్టిస్ [illegible] జంగ్ బహదర్ [illegible] విచ్చేయుండిరి

గొప్పయింటి పెండ్లి

హైదరాబాదులో అడ్వొకేటు అగు పండిత గోపాలరావుగారి కుమారుడగు డాక్టరు వెంకట్రావుగారి పెండ్లి జూను ౧౨ వ తేదీ జరిగెను. గొప్పగొప్పవారు చూడవచ్చిరి. వారిలో మహారాజా సర్ కిషన్ ప్రసాదు బహదర్ గారుండిరి.

యల్ యల్. బి. పరీక్షా ఫలితములు

ఉస్మానియా విశ్వ కళాపరిషత్తువారు ౧౯౩౬ వ ఫసలీలో జరిపిన యల్ యల్. బి పరీక్షలలో క్రిందివారు కృతార్థులైరి.

ప్రథమపరీక్షలో మొదటి తరగతి:—

ఇక్బాల్ అహమ్మదు మినాయీ, మహమ్మదు రహీం [illegible], రామచంద్రరావు, శంకరనారాయణ [illegible]; మహమ్మదు [illegible]. జి. మాణిక్యరావు, మహమ్మదు శంసుద్దీను అన్సారీ, [illegible] నాథరావు [illegible], ధరణీధర సింఘు, మహమ్మదు మునవ్వరుద్దీను.

ప్రథమపరీక్షలో రెండవతరగతి:—

భీమరావు దేశ్పాండె, గులాం [illegible] ఖాన్, వెంకోబరావు [illegible], అహమ్మద్ [illegible], మహమ్మదు [illegible]. సయ్యదు [illegible]. హనుమంతరావు. వి. [illegible] రెడ్డి, అన్నయ్య లక్ష్మయ్య, లక్ష్మీకాంతరావు, యమ్. భీమసేనరావు, మహమ్మదు [illegible] మహామానీ, [illegible], [illegible] ఖాదర్ [illegible], కే. విద్యానందు, భీష్మాచార.

ద్వితీయపరీక్ష మొదటితరగతి:—

సయ్యదు [illegible] మొహియుద్దీను రిజ్వీ. సయ్యదు మహమ్మదు [illegible]. ద్వితీయపరీక్ష ౨వ తరగతి [illegible] రావు. అన్నారావు, [illegible] రామచంద్రరావు, మీర్జా [illegible] బేగు [illegible] మొయినుద్దీను, పండితరావు [illegible], [illegible] మహమ్మదు [illegible]. మాణిక్యరావు [illegible] కర్, [illegible] సయ్యదు మహమ్మదు [illegible], గోవిందరావు, వి. [illegible], ఉత్తమరావు [illegible], మహమ్మదు [illegible]. శంకరరావు [illegible] మహమ్మద్ షబీర్ అలీ ఖాన్, మహమ్మదు, [illegible], [illegible] రావు [illegible], మాడపాటి రామచంద్రరావు.

కలగూరగంప వార్తలు

౧౯౩౬ జూను ౨౫ వ తేదీ బన్సీలాలు [illegible] యొక్క ప్రారంభోత్సవము జరుగును.

* * * * *

[illegible] ఓ. బి. ఇ. గారు [illegible].

* * * * *

బి. ఎ. కొలిన్సు. ఐ. సి. యస్. సి. ఐ. ఇ. గారి స్థానమున హైదరాబాదు [illegible] నవాబ్ [illegible] జంగ్ బహదర్ గారు నియమింపబడిరి.

* * * * *

ఉస్మానియా విశ్వ [illegible] ఒక [illegible] పలచినారు, [illegible] రూ. ౨౦౦౦ లు [illegible]. [illegible] ప్రొఫెసర్ [illegible] ఖాన్ గారును, ప్రొఫెసర్ [illegible] గారును [illegible] ప్రము [illegible]. [illegible] రాజ్యపు [illegible].

* * * * *

జూను ౨౫ వ తేదీ గురువారము సికింద్రాబాదు [illegible]. యస్. పి. ఎ. [illegible] కొండ్యాల [illegible] లో [illegible] పి. ఎ. వి. యస్. [illegible] జూను ౨౫ వ తేదీనాడు [illegible] సికింద్రాబాదు [illegible]. [illegible] కే. సి. ఇ. [illegible]. సి. యం. ఐ. సి. యస్. [illegible] సికింద్రాబాదు [illegible] కొంత్యాలయములో [illegible].

శ్రీ మహలక్ష్మమ్మ సినిమాలు

౧౬ జూను నాడు [illegible],
౧౯౩౬ „ [illegible] లోను,
౨౧ జూను „ [illegible] లోను,
౨౩ జూను „ బోవిన్పల్లిలోను
౨౪ జూను „ యాకుత్పురాలోను
౨౭ జూను „ [illegible] లోను

శ్రీ మహలక్ష్మమ్మగారి సినిమా ఆటచూపుటకు హైదరాబాదు [illegible] వారు ఏర్పాట్లు చేసినారు.

రాకపోకలు

సాహెబ్జాదా వాలాషాన్ నవాబ్ మొజంజాబహదర్ గారు యువరాణిగారితో ఉదకమండలమునుండి జూను ౧౫ వ తేదిరాత్రి నగరము వచ్చిరి.

మహాబలేశ్వరము పోయియుండిన [illegible] నాయకుగారు తిరిగివచ్చిరి.

ఎండకాలములో మహాబలేశ్వరమునకు పోయియుండిన నవాబ్ లతీఫ్ ఉద్దౌలా బహదర్ గారు జూను ౧౭ వ తేదీ నగరమునకు వచ్చిరి.

'మార్వాడీ మండల' సంతోషము

హైదరాబాదు మార్వాడీ మండలము యొక్క కార్య నిర్వాహక సంఘము (వర్కింగు కమిటీ) ౧౯౩౬ జూను ౧౫ వ తేదీ సమావేశమై రాజాబహదూరు బన్సీలాలు మోతీలాలుగారి [illegible] వారికి సర్ అను బిరుదును యిండియా ప్రభుత్వము వారు యిచ్చినందుకు సంతోషమును తెల్పుచును, మార్వాడీ సంఘాభివృద్ధికి సహాయము చేయవలెనని సదరి రాజాబహదరుగారిని కోరుచును తీర్మానములను ఆమోదించెను.

నాలా[illegible]గారి మోటారులో మంట

జూను ౧౬ వ తేదినాడు నవాబ్ [illegible] జంగు బహదరుగారి మోటారు (నెం. [illegible]) డ్రైవరు అబ్దుల్ [illegible] కాలనీ [illegible] వారెంటిలో [illegible] కొంతదూరము వచ్చునప్పటికి మోటారు [illegible] వ్యాపించి [illegible] మంట లేచెను. ఎంతో కష్టముతో అది చల్లార్చబడెను. మంటవల్ల సుమారు రూ. ౩౦౦ లు నష్టమని తెలుచుచున్నది.

ఆత్మహత్యాయత్నము

[illegible] నాసాబేగం అనునామె [illegible] తాలూకాలో [illegible] ఆత్మహత్య చేసికొన [illegible]. [illegible] ఉస్మానియా జనరల్ ఆస్పత్రికి [illegible] తేబడెను. అధికారము [illegible] ఆమెను [illegible] ఆస్పత్రి [illegible] ఆమెను వదలి [illegible].

దిగంబరస్వామి ఊరేగింపు

జరిగిన ఆదివారమునాడు జె. [illegible] మహారాజ్ అను దిగంబర సన్యాసి [illegible] ఊరేగింపబడెను. ఆస్వామి [illegible] ఎండకాలములోను వానకాలములోను [illegible] సంచరించుచుండును. అనేక స్త్రీ పురుషులు వారితో కలిసి ఊరేగిరి. చార్కమాను, మీర్ చౌకు, పత్తరుగట్టు, జాంబాగు మొదలగు రోడ్లగుండా ఊరేగింపు జరిగెను. ప్రధాన [illegible] లన్నియు [illegible] అలంకరింపబడెను.

లక్ష్మణరాయ వర్ధంతి

శ్రీకృష్ణదేవరాయాంధ్ర భాషానిలయ సహాయ కార్యదర్శి (బొమ్మ[illegible]) గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

౧౯౩౬ సం॥ జూను ౨౪ వ తేది బుధవారము (౧౩౪౫ ఫ॥) సాయంకాలము ౫-౩౦ గంటలకు సుల్తానుబజారు (రెసిడెన్సిబజారు) లోని నిలయపు మందిరమున కీ॥ శే॥ కే. వి. లక్ష్మణరావుగారి వర్ధంతి జరుపబడును. [illegible] ఉపన్యసించెదరు. విద్వాన్ ఎస్. విశ్వనాథశాస్త్రిగారు. ఎం. ఎ. ఖండవల్లి బాలేందుశేఖరముగారు, బి. ఎ. (ఆనర్సు) ఎం. సొంది[illegible] రావుగారు, బి. ఎ. ఎల్. టి. ప్రొఫెసర్. [illegible] సీతారామయ్యగారు, ఎం. ఎ. అధ్యక్షత వహించుటకు అంగీకరించిరి. అందరు దయచేయ ప్రార్థన. స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలము.

శ్రీ సరళాదేవి వివాహమహోత్సవము

సికింద్రాబాదు

మహా ఘనతవహించిన శ్రీ నిజాము రాష్ట్రంబునందలి జనగాము తాలూకాలో చేరిన వినునూరు గ్రామంబున కాపురస్థులగు శ్రీ రామాళ వెంకటనారసింహ్వా కోనారెడ్డిగారి పుత్రరత్నంబులగు దగ్రజులగు వెంకట రామచంద్రారెడ్డి ప్రభృతులంపములు; తమ ప్రథమ పుత్రీరత్నంబగు సౌభాగ్యవతి సరళాదేవిని మహబూబునగరు జిలా పరిగి తాలూకాలో చేరిన చించోడ్ సంస్థానాధిశ్వరులును కీర్తిశేషులునగు రాచంద్రారెడ్డిగారి జ్యేష్ఠ పుత్రుండునైన అంకాలవంశ కళాంకురము వేంకటనారసింహ్వా రెడ్డిగారికొసంగి శ్రీముఖనామ సంవత్సర జ్యేష్ఠ శు॥ ౧౫ సరి అయిన మమ్మున చ౧-అమర్దాదు; సణగెకెర౨ సాలు. రాత్రి ఘం॥ ౯-౧౦ నిముషములకు అనూరాధ నక్షత్రయుక్త ధనుర్లగ్న పుష్కరాంశమున యలగ్ జాంద్రా రోడు సంస్థాన రాజాపేట రాజా జస్వంత రావు బహద్దూర్ వారి సౌధరాజంబున పాణిగ్రహణ మహోత్సవంబు జరిపించిరి. తన్మహూర్తంబునకు వివిధ ప్రదేశంబులంగల జాగీర్ దార్లును జమీందారులు దేశముఖు దేశపాండ్యా పటేల్ పట్వారీలును సర్కార్ ములాజములును కవిగాయక నాటక పాటక విద్వజ్జనంబులును విచ్చేసి ఆకాశంబునంతయు [illegible] నలంకరించ నక్షత్రంబులన్నియు నేకీభవించి ప్రవేశించుచున్నవా యేమోయనునట్లు కించి మపరిభాగంబున వెలుంగు విద్యుద్దీపికావళి ప్రభావంబున ధగద్ధగాయమానముగ నప్పుటుమండెను. ఘణాసట్ లీక్ బాజావ్యభిల వాయిద్యంబులు [illegible] దిక్కులమంచి ప్రతిధ్వనులు [illegible] ప్రేక్షకులమనంబులను [illegible] చలించుచుండెను. ఇవ్విధంబున దినపంచకంబత్యంత వైభవంబున కల్యాణ మహోత్సవంబును గావింప జేసి ఆహూతులైన బంధుమిత్రులను భక్ష్యభోజ్య చోష్యలేహ్యాది వ్యంజనములగు పదార్థంబులచేత సంతృప్తులం గావించిరి. చ౨-అమర్దాదు తారీఖున దినము జరిపించిరి. ఆనాడు రాజాబహద్దూరు వెంకట్రామారెడ్డి ఓ. బి. ఇ. కమీషనర్ ఆఫ్ సిటీపోలీసు గారును, అలీజనాబు మౌల్వీ మహమూదు అలీ సా॥ నాయబు కొత్వాల్ గారును మౌల్వీ ఘనీమొహిద్దీన్ సా॥ ముఖ్సబ్ జన్గాము గారును అలీజనాబ్ హాజీ [illegible] కొత్వాల్ కంటోన్మెంట్ గారును అలీజనాబ్ [illegible] సా॥ అడ్వొకేట్ గారును మౌల్వీ రఫీయొద్దీన్ సా॥ [illegible] అడ్వొకేట్ గారును మేజరు [illegible] రెడ్డి సా॥ గారును యీ మొదలగు రాజోద్యోగులనేకులు శాభాగ్యవతులును పాహుకోగాలును విచ్చేసి విందారగించి వధూవరుల నాశీర్వదించి వెడలిపోయిరి. సప్తమదివసంబున వధూవరులు హైద్రాబాదునందుగల సీతారాంబాగు సమీపమునందున్న మల్లేపల్లిలోనంగల తమ స్వంత భవనంబునకు వెంచేసిరి. శ్రీ సత్యనారాయణవ్రతంబత్యంత వైభవంబున విధివిధానముగ, వేదవేత్తలగు బ్రాహ్మణోత్తముల బహూకరించి [illegible] కృతార్థులైరి. [illegible] రామచంద్రారెడ్డి గారు జమీందారుల మ్యును జాగీరుదారులంబోలి యీ వివాహ మహోత్సవమును నిర్విఘ్నముగ నిరాడంబరముగ నిశ్శంకముగ నిర్భయముగ వెరవేర్చి వధూవరుల నుహోదరుల చేత నాశీర్వదింపజేసి కృతార్థులైరి. ఇది యెంతయు ప్రశంసనీయమైన విషయము. ఈ నూతన వధూవరులను భగవానుడు

సౌ. సరళా దేవికి వేంకట
నరసింహ్వ నృపాలకునకు నారాయణుడా
దరమొప్ప నిడుత సంప
త్కరమును పుత్రకుల పుత్రికాతతినవని.

ఓమ్ శాంతి శ్శాంతి శ్శాంతిః

ఇట్లు
భుజంగరావు కవి
కుమ్మరకుంట్ల

"మహాత్మాగాంధీ మొఖాబిలా"
చేసిన
ఈ పీ. వీరన్న యెవరు?

అదిగో! అభినవవాచస్పతి అవతరించినాడు!
చూడండి !!

[చిత్రగుప్తుడు]

ఎవ్వరా యీ వీరన్న అని బులెటిన్ డంగైపోయినది! ఊరపిచ్చుకపై బ్రహ్మాస్త్రమట! ఈ వీరన్నకుగూడ నొకసంపాదకీయమా! అనిపించినది. ఈ పీ. కి అర్థము పీనరి. ఈ పీనరి వీరన్న యెవరో నాకూ కాస్త తెలుసు చెప్తాను వినండి. ఇతడు మొదట కరీంనగరము జిల్లాలో కొన్ని గ్రామాలలో మాల మాదుగుల వెట్టి బందు చేయిస్తాను చూడు నాదెబ్బ అని వారికి నచ్చజెప్పి కొందరి పొట్టిగాండ్లను జతచేసికొని వారికి జండెములవంటి పట్టీలువేసి వెంటతీసికొని నేరుగా పట్నము దయచేసి అచ్చట పీఠము వేసినాడు. గోలకొండ పత్రికలో కొంతగోలపెట్టినాడు. మాడపాటి హనుమంతరావుగారితో, ప్రతాపరెడ్డిగారితో, వామననాయకుగారితో కలిసినాడు. ఏమేమో చేయజూచినాడు, ఏమిన్ని సాగలేదు. ఇంతలో జిల్లాపోలీసువారు పీ రెవరబ్బా అని విచారింప మొదలుపెట్టినారట! ఈలోగానే ఆదిద్రావిడసంఘమువారు వారికిమంచి నౌకరీయిచ్చినారు. అప్పటినుండి—సుమారు ౬ మాసములనుండి—పీనరి జాడలేదు. ఈమధ్య వారు లీడర్ ఎకాయెకీ అయినారు. ఎవరో తనిమాలిన విలేఖరి యీయనను జూచినాడట. ఆ విలేఖకశిఖామణి యెవ్వరో పాపము బులెటినులో నాటి దివ్యమైన సారస్వత జ్ఞానము ప్రకటించినాడు

అదేమందురా? గాంధీకి వీరన్నగారంత తెలివిలేదు. మాల మాదుగులకు హరిజనులని పేరుపెట్టినాడు. ఈ గాంధీ కీ పక్యా రెవరిచ్చినార్! పీనరి వీరన్నను విచారించని దే యట్లుచేయుట కేమి యధికారం. ఖబర్దార్ అన్నాడు. గాంధీ కేమైన సంస్కృతవాసనయైన వున్నదా? హరిజన అంటే యేమో తెలుసునా? హరిజన అంటే దేవదాసీ కొడుకు అట! లావారిస్ ఆద్మీ అట! ఇది పీనరి వారి భాష్యము! అహా! యాస్కమహర్షీ! ఓహో! పాణినీ! ఓమ్ పతంజలీ! మీరు యీనాడు యీ పీనరి యెదుట నిలిస్తే మీ ముఖాలకు మసిబూసి తోలిస్తుండెనుకదా! మీ గ్రహచారమంతయు గడబిడ గాంధీమీద పోయినది. హరి అంటే కోతి, గుర్రము. విష్ణువు, సూర్యుడు, కప్ప అని నానార్థము లున్నవి. వీరన్న వుణ్యము హరిజన అంటే కప్పలు, కోతులు, గుర్రాలు అని అర్థమిస్తావి కనుక మమ్ము తిట్టినాడంటే గాంధి తిట్టినాడు. అందుచేత అతనిమీద హర్జా (ఇజ్జత్) దావా చేస్తాము అని సెలవియ్యలేదు. ఇంతమాత్రమైన దయతలచినాడు.

ఇంకేమున్నది. హరిజనోద్యమ మంతా పండుకోవలసిందే! పీనరివారి శ్రీముఖము లందరు పొందవలసిందే! శాంతంపాపం ప్రశాంతం మహాపాపం.

శ్రీమద్రమారమణ గోవిందోహరి.

భగవాన్ లాల్ నారాయణ్ జీ అత్తరువ్యాపారము
మచ్ఛీకమాన్ హైద్రాబాదు

మావద్ద అన్నివిధములైన స్వదేశీ అత్తరులు తైలము సగరుబత్తీలు కుంకుమపూవు చామొసన్నలు వగైర మొదలగునవి అమ్మబడును.

స్వదేశీ స్వచ్ఛమైన ఖాదిగుడ్డల
కుతూహలులకు

మిగుల మంచి తరుణము, చౌకసమయము

గత సంవత్సరముకంటె ఈ సంవత్సరము నాటికి రు 3/౦౯ నుంచి ౧౫/౦౯ తగ్గు వెలగల ఈ నైజాం రాష్ట్రము యొక్క దేహాతి పనివాండ్రు సిద్ధంచేసిన అన్ని విధముల ఖాదిబట్టలు ఈ దిగువ విలాసమున దొరకగలవు.

ఇ. యస్. ఏ.

ఖాదీ వస్త్రాలయము

రెసిడెన్సీ గడియారం చౌరస్తా,
హైదరాబాదు (దక్కన్).

వెలువడినది.　　　　వెలువడినది.

ఉచ్ఛలవిషాదనాటకము

గ్రంథకర్త

సురవరము ప్రతాపరెడ్డి. బి. ఏ. బి. ఎల్.

ఉత్తమ ఫెదర్ వైటు కాగితములు ౧౦౦ పుటలు.
ఇదికాశ్మీర దేశపు ౧౨ వ శతాబ్దమందలి చరిత్రకు సంబంధించిన నాటకము.
వెల ౧౨ అణాలు మాత్రమే

ప్రకాశకులు—గోలకొండ పత్రికాలయము

బోసుగారి ఉపన్యాసమును బహిష్కరించుట

ఇండియా ప్రభుత్వ చర్య

౧౯౩౩ మార్చి ౧౦ వ తేది లండనులో జరిగిన భారత రాజకీయ పక్షమునందు చదువబడిన సుభాసుబోసుగారి అధ్యక్షోపన్యాసమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ౧౯౩౨ వ సం. సముద్ర శాసనముల చట్టము" యొక్క ౧౯ వ సెక్షను ననుసరించి నిషేధించినారు. లండనులో ఉపయోగించిన ప్రెస్సులో అచ్చొత్తబడిన ఆ ఉపన్యాసమును గాని, దానిని మరల ఎక్కడైనను అచ్చువేయించినగాని, దాని భాషాంతరములు గాని మరియేప్రతియు గాని బ్రిటిషిండియాలోనికి తీసికొని రాగూడదని జూను ౧౮ వ తేది వెలువడిన గెజెటు ఎక్స్ట్రాలో ఒక ప్రకటన తెలుపుచున్నది.

మహాత్ముని తపస్సిద్ధి

మహాత్ముని ఉపవాసకాలములో హరిజనులకు ఈక్రింది దేవాలయములలో ప్రవేశము కల్పింపబడెను.

ఫర్రుఖాబాదు (సంయుక్త రాష్ట్రములు) లో ౯ దేవాలయములు,

మే ౨౯ నాడు పురూలియాలో కాళీదేవాలయము.

నాగపూరులో హనుమద్దేవాలయము.

ధర్మపురపు రాణీపుల్ కున్వారి సాహెబగారి దేవాలయము.

లక్నోలో విశ్వకర్మదేవాలయము.

ఢిల్లీలో శ్రీరఘునాథ్ జీ దేవాలయము.

జెస్సోరు (బెంగాలు)లో ప్రసిద్ధమైన రెండు కాళీదేవాలయములు.

ఆగ్రాలో శ్రీరామదేవాలయము.

మహాత్ముని ఉపవాస ఫలితముగ ఈక్రింద చెప్పబడిన బావులు హరిజనుల ఉపయోగార్థము అనుమతింపబడినవి.

ఫర్రుఖాబాదులో (సంయుక్తరాష్ట్రము) ఇరువది బావులు

హంసపురి (మధ్యరాష్ట్రము)లో నాలుగు బావులు

ధర్మపురపు రాణీపుల్ కున్వారిసాహెబగారి బావి

మొహల్లానూరి దర్వాజాలో [illegible] ఒకటియు, భోగీపురము (హాగంజ్)లో ఒకటియు ఇట్లు రెండు బావులను కట్టించుటకు యత్నములు చేయబడుచున్నవి. వీటి ఖర్చులను యిద్దరు భరించుచున్నారు.

పై సౌకర్యములు గలిగెనే హరిజనులకు క్రింది విద్యాసౌకర్యములు చేయబడినవి.

హామల్పూరు (మధ్యరాష్ట్రము)లో శ్రీమతి తారాబాయి, బి. ఏ. మాహార్ స్త్రీలకు పలకలను పుస్తకములను ఉచితముగా నిచ్చి చదువుటకును వ్రాయుటకును నేర్పుచున్నది. ఆమెకు నలుబదిమంది స్త్రీలు విద్యార్థినులు తోడ్పడుచున్నారు. ఆర్య సమాజాధ్యక్షుడగు మూలచంద్ వంశగోపాలుగారు మెట్రిక్యులేషను చదువుచున్న ఒక హరిజనునికి పుస్తకములకై రూ. ౧౦ లను నెల ౧ కి రూ. ౪ లను యిచ్చుటకు ఒప్పుకొనిరి. లాహోరు మాడెల్ టౌనులో హరిజనులకు ఉచిత పాఠశాలయొకటి తెరువబడినది. మొహల్లా ఫర్రుఖాబాదులో హరిజనులకొక పాఠశాల ప్రారంభింపబడినది. పెషావరములో గురుసింగుసభయొక్క విచారణయందుండు నైటు పాఠశాలకు హరిజనులు ఉచితముగా రానియబడుటకు అంగీకరింపబడినది. అక్కడనే యిప్పుడు జరుగుచున్న హరిజనుల రాత్రిపాఠశాలావరణములో ప్రారంభింపబడబోవు హరిజనుల రీడింగు రూముకు వార్తాపత్రికలు మొదలైన వాటిని పంపుటకు గూడ శ్రీగురుసింగు సభ ఒప్పుకొన్నది. గుంటూరు మునిసిపలు కౌన్సిలు హరిజన విద్యార్థులకు ఒక ఉచిత వసతిగృహమును స్థాపించినది. ఇప్పుడందుకై నిర్మింపబడిన పాకశాలలు గట్టి గృహములుగా మార్చబడును. కొవేరియా (బీహారు)లో హరిజనులకై సరస్వతీ పాఠశాలయను పేరుతో ఒక ప్రైమరీ పాఠశాల ఏర్పాటుచేయబడినది. కౌన్పూరులో మే ౨౯ వ తేది హరిజనులకై ౫ బాలపాఠశాలలును ౨ బాలికాపాఠశాలలు స్థాపింపబడెను. ధర్మపురములో మే ౩౦ వ తేది హరిజన దేవనాగరి పాఠశాలయను పేరనొక పాఠశాల స్థాపింపబడెను. మే ౩౦ వ తేది ఋషికేశలో హరిజనులకు ఉచితముగ పుస్తకములను పలకల నిచ్చి విద్యచెప్పించుట కొరకై రాత్రి పాఠశాల స్థాపింపబడినది. తంజావూరు మునిసిపలు సభవారు తమ పాఠశాలలలో చదువు హరిజన విద్యార్థులకు పుస్తకములను పలకలను గుడ్డలను ఉచితముగా నిచ్చుటకు మే ౨౯ నాడు తీర్మానించిరి.

ఇతర సౌకర్యములు

చిట్టగాంగులో డాక్టరు యన్. యల్ దత్తుగారు హరిజనులకు ఉచితముగా వైద్యసహాయము చేయుటకును, హరిజనోద్ధరణముకై రూ ౫౦ ల నిచ్చుటకును ఒప్పుకొనినారు. అమ్రావటి (మధ్యరాష్ట్రము) లో ఆర్. ఏ. డి. దేశ్పాండే ప్లీడరుగారు తమయింటిలో ఒక హరిజనునికి అన్నవస్త్రములిచ్చి తనపిల్లలతోబాటు చదివించుటకు ఒప్పుకొనెను. మే ౨౯ వ తేది కౌన్పూరు సత్యనారాయణ ఘట్టములో సవర్ణ హిందువులతో గూడ హరిజనులును స్నానముచేయుటకు అందరును ఒప్పుకొనిరి. మేస్పురములో హరిజన సేవక సభవారి ప్రార్థనపై అచటి హోటళ్ల యజమానులు సవర్ణ హరిజనభేదము చేయకుండుటకు ఒప్పుకొనిరి. తంజావూరు మునిసిపలు సభవారు మునిసిపాలిటి సరిహద్దులలో నుండు హరిజనవీథుల పారిశుధ్యమును పరిశీలించుటకై ఒక శానిటరీ యిన్స్పెక్టరును ఏర్పరిచిరి. గుజరాతులో సూరతుజిల్లాకు ఒక హరిజన సేవాసంఘము ఏర్పరుపబడినది.

మ. ఘ. వ. నిజాం రైల్వే

రాకపోకల కాలములు

పెద్దలైను

రాకలు

	సికింద్రాబాదు	హైదరాబాదు
బెజవాడ–వాడి ప్యాసెంజరు	౧౮–౪౦	౧౯–౧౨
కాజీపేట–హైదరాబాదు మిక్సెడు	౫–౨౫	౬–౩
కాజీపేట–హైదరాబాదు ప్యాసెంజరు	౧౦–౧	౧౦–౩౫
వాడి–బెజవాడ ప్యాసెంజరు	౯–౧౭	౭–౪౯
వాడి కాజీపేట ప్యాసెంజరు	౧౬–౨౦	౧౬–౫౫
[illegible] ప్యాసెంజరు	౨౨–౧౬	౨౧–౨౪

పోకలు

	సికింద్రాబాదు	హైదరాబాదు
సికింద్రాబాదు–వాడి ప్యాసెంజరు	౯–౨౨	౯–౫౬
సికింద్రాబాదు–ఢిల్లీ–ఫ్రాంటియరు ప్యాసెంజరు	౨౧–౨౫	౨౨–౧౦
వాడి–బెజవాడ ప్యాసెంజరు	౧౧–౨౦	౭–౫౪
వాడి కాజీపేట ప్యాసెంజరు	౧౯–౪౫	౧౪–౩౦
బెజవాడ–వాడి ప్యాసెంజరు	౧౬–౨౫	౧౬–౫౦
[illegible] & కాజీపేట మిక్సెడు	౨౨–౫౦	౨౧–౫౫

(చిన్నలైను)

రాకలు

		సికింద్రాబాదు	హైదరాబాదు
ద్రోణాచలం–మన్మాడు ప్యాసెంజరు		౨౧–౦	౨౧–౧౩
మన్మాడు హైదరాబాదు	,,	౨౧–౪౦	౨౨–౧౩
మన్మాడు హైదరాబాదు	,,	౭–౪౭	౯–౨౫
మహబూబునగరు	,,	౧౧–౫౨	౧౧–౩౦

పోకలు

	సికింద్రాబాదు	హైదరాబాదు
ద్రోణాచలం–మన్మాడు ప్యాసెంజరు మరియు ఫాస్టు మిక్సెడు	౨౦–౧౦	౨౦–౪౯
హైదరాబాదు మన్మాడు ప్యాసెంజరు	౭–౫౫	౭–౨౫
సికింద్రాబాదు ద్రోణాచలం ప్యాసెంజరు	౬–౦	౬–౧౯
మహబూబునగరు ప్యాసెంజరు	౧౭–౩౨	౧౭–౫౨

౧. హైదరాబాదు నుండి మరల సికింద్రాబాదునకు పోయి ఆచటనుండి ౧౬–౨౫ గంటలకు వాడికి ప్యాసెంజరుగా పోవును.

౨. ఈ బండి కాజీపేటవద్ద గ్రాండుట్రంకు యిక్స్ప్రెస్సులతో కలుపును; మరియు బల్హార్షా, బెజవాడలకు పోవు పోస్టుమిక్సెడు బండ్లతో కలుపును.

౩. ఈబండి కాజీపేటవద్ద ఢిల్లీనుండి వచ్చునట్టియు ఢిల్లీకి పోవునట్టియు బండ్లతోను బెజవాడ బల్హార్షా ఫాస్టు మిక్సెడు బండ్లతోను కలుపును.

సన్ లైఫు అస్యూరెన్సు కంపెనీ ఆఫ్ కనడా

ప్రజాసేవ యందలి సాహస కథనము

కనడాలో ౧౮౬౫ లో ఇన్కార్పొరేటు అయి ౧౮౭౧ లో పని ప్రారంభించినది

౧౯౩౧ లోని అభివృద్ధి	...		౬౦ ఏండ్ల అభివృద్ధి
అమలులోనుండు అస్యూరెన్సులు	...	...	రూ. ౮,౫౭,౯౦,౧౨,౩౫
చెల్లింపవలసిన క్రొత్త అస్యూరెన్సులు	...	...	,,౧,౪౪,౬౪,౦౮,౭,౮౦
మొత్తము ఆదాయము	...	...	౫౩,౬౦,౭౮,౯౮౩
మొత్తము వ్యయము	...	...	౩౯,౭౪,౧౫,౪౨౮
పాలసీదార్లకు పేమెంటులాభములు (౧౯౩౧)	...	...	౨౫,౦౯,౬౪,౯౪
ఈ అస్యూరెన్సు ప్రారంభించినది మొదలు పాలసీదార్లకు పేమెంట్లు లాభములు		...	౧,౬౫,౪౭,౫౨,౬౧
అధికము, సంఘాన్వయ, రిజర్వ	...	...	౫,౭౮,౭౧,౩౬౭
మొత్తము అప్పులు (చెల్లించిన కాపిటల్ స్టాకు కలిసి)	..	...	౧,౬౫,౩౯,౧౧,౬౬౦
ఆస్తులు (౩౧ డిసెంబరు ౧౯౩౧)	...	...	౧,౭౧,౧౭౯౩,౦౨౭
మిగులు	...	...	౧,౬౩,౩౭,౨౧,౪౪౨
[illegible] ౧౯౩౦ [illegible] మొత్తముచే రక్షింపబడినట్టి కంపెనీ [illegible]		...	రూ ౨౮–౨–౨౯ [illegible] పాలిసీదార్లకు బోనసుగా ఇవ్వబడినవి.

కలకత్తా బొంబాయి కలకత్తా కరాచీ లాహోరు లక్నో మద్రాసు కొలంబో, రంగూనులలో ఆఫీసులుగలవు.

అన్ని జిల్లాలలో సమర్థులగు ఏజంట్లు కావలయును

అన్ని వివరములకు:—

ఎ. కె. హాసన్
చీఫ్ఏజంటు 2095 సుబిక్ స్ట్రీటు సికింద్రాబాదు

ది సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడు

మూలధనము	రూ 3,36,00,000
వసూలయిన	౧,౬౮,00,000
రిజర్వు,	20,00,000

భీమా పద్ధతి

సెంట్రల్ బ్యాంకు సేవింగ్సు బ్యాంకులో డబ్బు దాచిపెట్టుకొనువారి ఉపయోగార్థమై మేము నెలకు రూ ౧-౦-౦ రూ ౨-౦-౦ అంతకు తగ్గు మొత్తపు ప్రిమియములతో రూ ౫౦౦లు, రూ ౧౦౦౦లు విలువగల పాలసీలను క్రమముగా ఇవ్వగలము.

చెక్కులద్వారా సేవింగ్సు బ్యాంకులెక్కలనుండి తీసికొనబడుట

మా కస్టమర్లయొక్క అనుకూలమునకై క్రొత్త సేవింగ్సు బ్యాంకును ప్రవేశపెట్టినాము అందుం డి డబ్బును చెక్కులద్వారా తీసికొనవచ్చును.

వివరములకు **ది సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ యిండియా** కు వ్రాయుడు.

రెసిడెన్సీరోడు, హైదరాబాదు (దక్కన్) జేమ్సుస్ట్రీటు, సికిందరాబాదు (దక్కన్)

ది

స్టార్ ఆఫ్ యిండియా

[illegible] & [illegible]. అష్యూరెన్సు

[illegible] లిమిటెడ్

మదరాసు

[illegible]

[illegible]

హనంకొండ

దక్కను

స్టార్ పాలిసీ లాభములు:

1. పాలిసీలు [illegible] లో [illegible].
2. [illegible].
3. [illegible] భీమా మొత్తమును [illegible].
4. [illegible].
5. [illegible].
6. [illegible].

అన్ని [illegible] వివరములకు [illegible].

[illegible] కావలెను.

టెలిగ్రాములు:— (Singhvee) టెలిఫోను ౫౦౭

G. Rag[illegible]hmull Banker

జి. రఘునాథ్మల్, బ్యాంకర్

హైదరాబాదు— దక్కన్

మిసర్సు థామస్ కుక్ అండ్ సన్ బ్యాంకర్సు, లిమిటెడ్,

వా రి కి

హైదరాబాదులో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపును.

[illegible] వ్యాపారమునకు [illegible] వ్యాపారమును చేయును.

ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలు

ఇప్పటి బలవర్ధకౌషధములలోకెల్ల శ్రేష్ఠము

ఈమాత్రలు

అజీర్ణరోగములను పోగొట్టును.
నరములకు శక్తి నిచ్చును.
జ్ఞానశక్తికి [illegible] నిచ్చును.
రక్తమును [illegible] వృద్ధిచేయును.
బలమును వృద్ధిచేయును.
ప్రాణమునకు [illegible] తేజము నిచ్చును.
ఇంకను అనేక లాభములు గలవు.

32 మాత్రలుగల డబ్బా ఒకి వెల ౧-౦-౦

ఇతర [illegible] మేము ఉచితముగా [illegible] పుస్తకమును

కామశాస్త్రము

చదువుడు

ఆతంకనిగ్రహఫార్మసి,

26 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణా సోపు ఫ్యాక్టరి

నిజాం సబ్బు

నైజాంసబ్బు నైజామ్రాష్ట్రమున ఫ్యాక్టరిలో స్వదేశీయులచే తయారగుచున్నది. ఈసబ్బు వస్త్రములు, పట్టు వస్త్రములు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] సౌందర్యము నిచ్చును. ఈసబ్బు ప్రశస్తమును [illegible]. సుప్రసిద్ధమైన మా నైజాం సబ్బు నైజాంరాష్ట్రమందును, బయటి దేశమందును [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] నైజాంసబ్బులో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] రూ|| ౨౦౦౦ [illegible] [illegible] ౧ కి ౧౨ అణాలు

మేనేజింగ్, ఏజంట్ **షేక్ చాందు**

ప్రొప్రయిటర్సు.

కాలేరు క్రిష్ణయ్యా అండ్ బ్రదర్సు

[illegible], సికింద్రాబాదు,దక్కన్

స్వదేశి స్టేషనరి కావలయునా?

[illegible] స్వదేశి [illegible] స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ది [illegible] మార్ట్ [illegible]
(మదరాసు [illegible])
[illegible], హైదరాబాదు,

శ్రీకృష్ణాభవను హోటలు

[illegible] బిల్డింగ్ హైదరాబాదు

ఇచ్చట మంచి భోజనము [illegible]. [illegible] ఫలహారములు [illegible]. [illegible] [illegible]. సేవనకై సామానులు [illegible] [illegible]. **కే. యన్.** [illegible] ప్రొప్రయిటర్

Sree Krishna Bha[illegible] Hotel

ఈనాటి సబ్బులలో ప్రధానమైనది

దిల్బహారు సబ్బు (రిజిస్టర్డు)

ఉత్కృష్టమైన గుణము, అఖండమైన పరిశుద్ధి, ... అన్నింటికన్న ... సబ్బువలె ...

వి. పి. ప్రత్యేకము వెల 3 బిళ్లలుగల పెట్టె ౧కి రూ ౧-౦-౦

కామినియా మందు

గొప్ప వస్త్రాలంకారము

ఇది ... వస్త్రము. దీనితో ... చేయుటవలన ...

ఇది ... ఉపయోగింపుము.

వి. పి. ప్రత్యేకము వెల బుడ్డికి ౧౨ అణాలు

సోలు ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కో

285 జుమ్మామస్జీదు, పోస్టుబాక్సు నం॥ 2082 బొంబాయి

వర్తకులకు లాభము

గోలకొండ పత్రికయందు ప్రకటన వేయించి మీ వ్యవహారములందు లాభము పొందుడు. ఈపత్రిక నిజాంరాష్ట్రమునందంతటను, బ్రిటిషుఇండియాయందును విరివిగా వ్యాపారము చేయుచున్నది. ప్రకటనరేట్ల వివరములకు:— మేనేజరు గోలకొండపత్రిక, హైదరాబాదు దక్కను.

కోలు, ఖుబూలియతులు.

ఇచ్చు పుచ్చుకొనువారికి అనుకూలముగునట్లు, మంచి షరతులు చేర్చి, అందముగు కాగిదముపై ముద్రింపబడినవి ౧౦౦ కి రు ౨ లు టపాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ప్రాంసరీనోట్లు

బలిష్ఠమగు కాగిదమున ముద్రించబడినవి. ౧౦౦ కి రు ౨ లు. టపా ఖర్చులువేరు.

మరియు, ఇతర ముద్రణపనులు సిద్ధము చేయబడును.

... ఫారములు, చెక్కు ఫారములు, ... ఫారములు, టికెటు బుక్కులు, అప్పుపత్రములు ... ప్రకారము సిద్ధముచేసి యివ్వబడును.

గోలకొండ ముద్రాక్షరశాల,

త్రూపుబజారు, హైదరాబాదు

శ్రీ లక్ష్మి పండ్లపొడి

పండ్లను శుభ్రముచేయుటయేగాక పండ్ల ... అన్ని ... ఒకసారి వాడిచూడుడు. వ్యాపారస్థులకు ... వి. ప్యాకెట్ ౦-౧-౦ పావు ...

పి. యల్. ... అండుకో సోల్ ఏజంటు

(... కమిషన్ ఏజంట్సు ...) త్రూపు బజారు హైదరాబాదు దక్కన్.

డోంగ్రేగారి బాలామృతము

ఉపయోగించుము ...

బలహీనతను పోగొట్టి

బిడ్డలకు బలమునిచ్చి

సౌఖ్యము కలిగించును

ఒక బుడ్డి వెల ౧రూపాయి

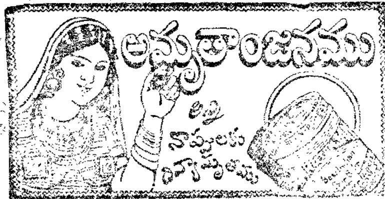
పోస్టు ఖర్చులు ... అణాలు

అన్ని చోట్లయందును దొరకును

K. T DONGRE & Co,

GIRGAUM, BOMBAY

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు

గాంధిపడు

గోలకొండ

హైదరాబాదు

ఏజంట్లు:—

గోవర్ధనదాసు, ... హైదరాబాదు దక్కను.

G No N 45

Neg No. M. 2185

STAMP

Printed and published by G. Rama krishna Reddy at the Golkonda power Press, Hyderabad Editor K. Bala krishna Reddy